

YEMA CUÁÜ NÜXÜ DAUXÜ I YIXCÜRA TÁ NGUPETÜXÜCHIGA

*Ore ga Cuáüxü nüxü nacuèxëexü ga Ngechuchu
ga Cristu*

¹ Ñaã nixí i ngëma ore ga Tupana Ngechuchu ya Cristuxü nüxü cuèxëexü na nüxí norü duüxügüxü nüxü nacuèxëexücèx i ngëma paxa tá ngupetüxü. Rü nüma ga Ngechuchu ya Cristu nixí ga norü ore-arü ngeruü ga daxücüñäxü namuxü na norü duüçü ga Cuáümaã nüxü na yaxuxüçèx. ² Rü choma i Cuáü chixí ga aixcüma meäma nüxü chadauxü rü chanaxümatüxü ga guxüma ga yema Tupanaärü ore ga Ngechuchu chauxcèx ngoxëexü. ³ Rü tataäë ya yíxema duüxügüpëxewa nawa ngúxe i ñaã Tupanaärü ore, rü ngëxgumarüü ta tataäëgü ya yíxema nüxü ïnüëxë rü naga ïnüëxë i ñaã ore i ümatüxü, erü paxa tá ningu i ngëma nüxü yaxuxü.

*Cuáü nanaxümatü naxcèx ga yema 7 tücumü ga
yaxögxüü ga Áchiaanewa yexmagüxü*

⁴ Rü choma i Cuáü rü chanaxümatü i ñaã ore pexcèx i yaxögxüe ya yima 7 ya ïäne ya Áchiaarü naänewa ngëxmagünewa ngëxmagüxe. Rü chanaxwèxe i pexü narüngüxëë rü pexü nataäëxëë ya yima Tupana ya woetama ngëxmaëchacü. Rü ngëxgumarüü ta chanaxwèxe i pexü narüngüxëë rü pexü nataäëxëë i ngëma Naäë i Üünexü i naxüttawa ne üxü i perü dauruü ixixü i pema i yaxögxüe

ya yima 7 ya ñānewa na pengēxmagüxü. ⁵ Rü ngēxumarüü ta chanaxwèxe na pexü nangüxëëxü rü pexü nataäëxëëxü ya Ngechuchu ya Cristu ga aixcüma meäma nüxü ixucü ga Tupanaärü ore ga ñoma ga naänewa. Rü nüma nixi ga nüxira yuwa ínadaxü. Rü nüma rü guxüma i ñoma i naänewa ngēxmagüxü i nachiüäneärü äëxgacügüarü äëxgacü nixi. Rü nüma rü tuxü nangechaü, rü nagümaä tuxü inayanaxoxeë i törü pecadugü. ⁶ Rü ñuxma na guxüärü äëxgacü yïixü i nümax, rü tuxü naxüchica i ngextá nüma äëxgacü íyïixüwa. Rü paigüxü tuxü nixigüxëë na Nanatü ya Tupanaäxü ipuracüexüçèx rü nüxü icuèxüügxüçèx. Rü name nixi i guxügutáma Cristuxü ticuèxüügü, erü nüma rü guxügutáma guxüärü äëxgacü nixi. Rü ngëmaäcü yï. ⁷ ¡Rü dütçax, marü ningaica na caixanexügu ínanguxü ya Cristu! Rü guxüttáma i duüxüügü nüxü nadau, rü woo ga yema nacanapacütuügxü rü tá ta nüxü nadaugü. Rü guxü i duüxüügü i guxü i nachiüäneçüäx i tama yaxögxü rü norü muümaä rü norü ngechaümaä tá naxauxe i ngëxguma ínanguxgu i nümax. Rü aixcüma ngëmaäcü tá nixi. ⁸ Rü nüma ya törü Cori ya Tupana ya guxüärü äëxgacü ixicü ya woetama ngëxmaëchacü, rü ñanagürü:

“Chowa nixi ga inaxügxü ga guxüma, rü nataxuma i tacü i chorü yexera ngëxmaëchaxü”, ñanagürü.

Cuáüçèx nangox ga Cristu ya mexëchicü

⁹ Rü choma i Cuáü na pexcèx chanaxümatüxü i ñaä popera, rü peeneë chixi. Rü ngëma na

Ngechuchuna na chaxüxü rü chaxāchica i ngextá nüma ãēxgacü íyíixüwa. Rü Ngechuchucèx pexrüü ngúxü chinge, natürü nüma pexü naporaexéexürüü choxü naporaxéë na yaxna namaã chaxñüxüçèx i guxüma i ngëma ngúxü i choxü üpetüxü. Rü choma rü capaxü ga Pátmugu chapoxcu naxcèx na nüxü chixuxü ga Tupanaäärü ore ga Ngechuchuchiga. ¹⁰⁻¹¹ Rü wüxi ga yüxüarü ngunexügu rü Tupanaäë i Üünexü chomaã inacuëx, rü changoxetü rü choweama nüxü chaxñü ga wüxi ga naga ga tagaxü ga ñoma cornetagarüü ixixü ga ñaxü choxü:

“Chowa nixí ga inaxügxü ga guxüma, rü nataxuma i ɬacü i chorü yexera ngëxmaëchaxü. Rü ñuxma chanaxwèxe na wüxi i poperagu cunaxümatüxü i ngëma nüxü cudauxü. Rü ñuxüchi chanaxwèxe i ngëma yaxõgüxü ya yima 7 ya ïâne ya Áchiaarü naânewa ngëxmagünewa ngëxmagüxütanüwa cunamu. Rü yima 7 ya ïâne nixí ya Epéchiu rü Esmira rü Pérgamu, rü Tiatíra rü Chardi rü Firadérzia rü Laodichéa”, ñanagürü. ¹² Rü chaugü íchidau na nüxü chacuáxüçèx na ɬacü yïixü ga yema chomaã idexaxü. Rü yexguma chaugü íchidèyxgu rü nüxü chadau ga 7 ga weraarü üruügü ga uirunaxcèx ixígüxü. ¹³ Rü yema 7 ga weraarü üruügüarü ngäxütanüwa nüxü chadau ga wüxi ga duüxü ga chauxcèx nangechuchu ga duüxüxü ixicüraüxü. Rü wüxi ga naxchiru ga máxümaã naxâxchiru. Rü wüxi ga goyexü ga uirunaxcèxmaã nigoyeremü. ¹⁴ Rü nayaë rü nachoxochi ñoma ɬacü i choxochixürüü. Rü naxëtü rü ñoma üxüemarüü niyauracüü. ¹⁵ Rü

nacutü rü ta niyauracüü ñoma cobrexüchi i meäma ípixürüü. Rü yexguma yadexagu rü natagaxüchi ñoma taxü i dexá i chuxchuxü ägaxürüü. ¹⁶ Rü norü tügünemëxëwa nüxü nayexma ga 7 ga woramacurigü. Rü naäxwa nayexma ga wüxi ga tara ga guxüçüwawa téxü. Rü nachiwe rü ñoma üèxcü poraäcü nguxetügurüü nixi. ¹⁷ Rü yexguma nüxü chadèuxgu, rü napëxegu chayangu ñoma chayuxürüü. Natürü ga nüma rü norü tügünemëxëmaä choxü ningögü, rü ñanagürü choxü:

“¡Täxü i cumuüxü! Choma nixi i chaxira chayexmaxü rü guxügutáma changëxmaëchaxü. ¹⁸ Rü choma nixi i yuwa ícharüdaxü rü ñuxma rü chamaxü. Rü ūpa rü chayu, natürü i ñuxma rü marü guxügutáma chamaxëcha. Rü choxmëxwa nangëxma na ñuxgu tá nayuxü i wüxicigü i duüxü. Rü ngëxgumarüü ta choma nixi i namaä ichacuáxü i ngëma nachica i ngextá ínangëxmagüxüwa i guxüma i duüxügü i yuexü. ¹⁹ Rü ñuxma rü chanaxwëxe i cunaxümatü i ngëma nüxü cdeauxxü. Rü ngëma nixi i ñuxma ngëma yaxögxümaä ngupetüxü, rü ngëma yixcura tá ngupetüxü. ²⁰ Rü ñuxma rü tá cuxcëx chanangoxëe i ngëma ëxüguxü i ngëma 7 i woramacurigü i chorü tügünemëxëwa nüxü cdeauxxüchiga rü ngëma 7 i weraarü üruügü i uirunaxcëxchiga. Rü ngëma 7 i woramacurigü i nüxü cdeauxxü, rü ngëma äëxgacügü i ngëma 7 tücumü i yaxögxüxüetüwa ngëxmagüxüchiga nixi. Rü ngëma 7 i weraarü üruügü rü ngëma 7 tücumü i yaxögxüxü i yima 7 ya īänewa ngëxmagüxüchiga nixi”.

2

*Ore ga yema 7 tücumü ga yaxõgûxüçèx ümatüxü
Ore ga yema yaxõgûxü ga Epéchiuarü īānewa yexmagûxüçèx ümatüxü*

¹ “Rü ñuxma chanaxwèxe i ngëma Epéchiwa ngëxmagûxü i yaxõgûxüärü ãëxgacucèx cunaxümatü, rü ñacurügü nüxü: ‘Ñaä nixi i norü ore ya yima ngëma yaxõgûxütanügu yarüxüñüçü rü norü tütünemëxëmaä nüxna daucü i ngëma yaxõgûxüärü ãëxgacügü’. ² Rü ñanagürü i nümax:

‘Choma nüxü chacuèx i guxüma i ngëma cuxüxü. Rü nüxü chacuèx na ñuxäcü poraäcü choxü cupuracüxü rü ñuxäcü cunaxüamaxü i ngëma puracü woo ngëmacèx muxüma i guxchaxügü cuxcèx ínguxgu. Rü nüxü chacuèx na tama curü me yiñxü i ngëma duñxügü i chixexü ügûxü. Rü ngëxgumarüü ta nüxü chacuèx na meä cunanguguarü maxüñaxü i ngëma duñxügü i nügü ixugûxü na Tupana imugûxü yixigûxü natürü tama aixcüma ixigûxü na Tupana yamugûxü. Rü cuma rü nüxü cucuèxama na idoratèëxmaregûxü yixigûxü. ³ Rü woo naguxcha i ngëma puracü i chauxcèx cuxüxü, natürü cunaxüama. Rü woo chaugagu poraäcü ngûxü na quingexü, natürü yaxna namaä cuxñinü, rü tama nüxü curüchau. ⁴ Natürü nangëxma i wüxi i cuxüxü i tama chorü me ixixü. Rü ngëma nixi na tama noxrirüü choxü cungechaüxü i ñuxmax. ⁵ Rü ngëmacèx i ñuxma na ngëma chixexügu cunguxü, rü name nixi i nüxna cucuèxächi na ñuxäcü choxü cungechaüxü ga noxrix. Rü name nixi i nüxü curüxo i curü chixexü rü noxrirüü choxü cungechaüäcüma mexü cuxü. Natürü ngëxguma

chi tama nüxű curüxoxgu i curü chixexű, rü paxatá cuxű íchayadau, rü tá cuxű chaxo na tama ngěma togü i yaxögüxütanüwa cuxăchicaxüçèx. ⁶ Natürü nangěxma i wüxi i cuxüxű i chorü me ixixű. Rü ngěma nixi na naxchi cuxaixű i ngěma chixexű i naxügüxű i ngěma Nicoraitagü. Rü choma rü ta naxchi chaxai i ngěma chixexű i naxügüxű'. ⁷ Rü yíxema āchixexě rü name nixi i naga taxinü i ngěma Tupanaäe i Üünexű nüxű ixuxű namaä i ngěma yaxögüxütücumügü". Rü ñanagürü:

"Yíxema nüxű rüporamaëx i chixexű rü tá tükű nüxű chamuxnetaxeë i norü o i ngěma orix i tükű maxeëëxű i Tupanaärü orixnecüwa ngěxmaxű", ñanagürü i Naäe i Üünexű.

Ore ga yema yaxögüxű ga Esmiraarü iñanewa yexmagüxüçèx ümatüxű

⁸ Rü yema chomaä idexaxű rü ñanagürü ta:

"Chanaxwexe i Esmirawa ngěxmagüxű i yaxögüxüärü ãëgxacucex cunaxümatü, rü ñacurügü tá: 'Ñaä nixi i norü ore ya yima nüxira yexmacü rü guxüguma ngěxmaëchacü ga paxaächi yucü rü wenaxarü maxücü'. ⁹ Rü ñanagürü i nümax:

'Choma nüxű chacuëx i guxüma i ngěma cuxüxű. Rü nüxű chacuëx na ñuxäcü ngúxű quingexű. Rü nüxű chacuëx na cungearü dïëruäxű i ñoma i naänewa, natürü daxüguxű i naänewa cuxű nangěxma i ngěma taguma gúxű. Rü nüxű chacuëx na ñuxäcü chixri cuchiga yadexagüxű i ngěma duüxügü i nügü ixugüxű na Yudíugü yixigüxű. Natürü i nümagü rü aixcüma Chatanäärü duüxügümare nixigü. ¹⁰ ¡Rü tâxű i

cumuňxü naxcèx i ngëma ngúxü i tá quingexü! Rü ngoxo i Chataná rü tá norü duňxügüxü namu na poxcupataügu pexü napoxcuexücèx i ñuxre i pema na ngëmaäcü pexü naxüxücèx. Rü ñuxre i ngunexü tá ngúxü pingegü. Natürü woo ngëmaäcü ngúxü pingegügu rü chanaxwèxe i choxü cuyaxööma ñuxmatáta cuyux. Rü choma rü tá cuxna chanaxä i curü ämare i maxü i taguma gúxü'. ¹¹ Rü yíxema ächixexé rü name nixí i naga taxinü i ngëma Tupanaäe i Üünexü nüxü ixuxü namaä i ngëma yaxögüxütücumügü". Rü ñanagürü: "Yíxema ñoma i nañnewa nüxü rüporamaëxé i chixexü, rü tãutáma Tupana ngoxogüxü ípoxcuexüwa tükü nawogü", ñanagürü i Naäe i Üünexü.

Ore gayemayaxögüxü ga Pérgamuärü iñanewa yexmagüxücèx ümatüxü

¹² Rü yema chomaä idexaxü rü ñanagürü ta:

"Chanaxwèxe i Pérgamuwa ngëxmagüxü i yaxögüxüärü äëxgacucèx cunaxümatü, rü ñacurügü tá: 'Ñaä nixí i norü ore ya yima nüxü nangëxmacü i ngëma tara i guxücüwawa téxü'.

¹³ Rü ñanagürü i nümax:

'Choma nüxü chacuèx na yima iñane ya Chataná poraäcü namaä ícuáxünewa na cumaxüxü. Natürü woo ngëxma na cuxächiüxü, rü tama choxü ícutèx. Rü woo yexguma chorü orearü uruü ga meçü ga Atípaxü yamëxgügu nagu ga guma iñane ga nawa Chataná duňxügümaä ícuáxüne, rü tama nüxü curüxo na choxü cuyaxöömaxü. ¹⁴ Natürü nangëxma i ñuxre i tacü i cuxüxü i tama chorü me ixixü. Rü ngëma nixí na cugüxütawa cunangëxmagüxëexü i ñuxre i curü duňxügü i tama

nüxű rüxoechoaňxű i ngěma nguxěětae ga nuxcüma Baráň Yudíugüarü ãëxgacü ga Baráxű namaã ucuxěxű na chixexűgu Yudíugüxű nayixěěxüčex. Rü yema Yudíugü rü yema ucuxěgagu nawa naxi ga yema petagü ga togü ügxüxű naxcèx ga norü tupananetachicünèxägü. Rü yexgumarüň ta yema ucuxěgagu nixi ga naň ga ngemaã namaxěxű ga Yudíugü. Rü ñuxma i ñuxre i curü duňxügü i Pérgamuwa ngěxmagüxű rü nagu naxi ga yema nuxcümaňxű ga nguxěětae ga chixexű, rü tama nüxű narüxoechoaň. ¹⁵ Rü ngěxgumarüň ta ngěma cunangěxmagüxě i ñuxre i duňxügü i tama nüxű rüxoechoaňxű i ngěma Nicoraítagüarü nguxěětae i Baráňärü nguxěětaeruň chixexű. ¹⁶ Rü ngěmacèx chanaxwèxe i nüxű curüxo i ngěma chixexű. Rü ngěxguma chi tama nüxű curüxoxtu, rü paxa tá ngěma cuxtawacha xaxü rü ngěma tara i chauèxwa ngěxmaxňmaã tá ngěma duňxügüxű chadai'. ¹⁷ Rü yixema ächixěx rü name nixi i naga taxinü i ngěma Tupanaäe i Üünexű nüxű ixuxű namaã i ngěma yaxögüxütükumügü". Rü ñanagürü:

"Yíxema nüxű rüporamaěx i chixexű rü tá tüxna chanaxă i păň i daxüçüňx. Rü tá tüxna chanaxă ya wüxi ya nuta ya chócü i wüxi i naega i ngexwacaxňxű nagu ümatüxű. Rü yíxema nayax-uxexicatama tixi ya nüxű cuáxe i ngema naéga", ñanagürü i Naäe i Üünexű.

Ore ga yema yaxögüxű ga Tiatíraarü ïännewa yex-magüxüčex ümatüxű

¹⁸ Rü yema chomaã idexaxű rü ñanagürü ta:

"Chanaxwèxe i Tiatírawa ngěxmagüxű i yaxögüxňärü ãëxgacüčex cunaxümatü, rü

ñacurügү tá: ‘Ñaã nixĩ i norü ore ya yima Tupana Nane ya ñoma üxüemarüü iyauraxetücüü rü nacutügү rü ñoma cobre i meãma ípixürrüü ixixüne’. ¹⁹ Rü ñanagürü i nümax:

‘Choma nüxǖ chacuèx i guxǖma i ngẽma mexǖ i cuxǖxǖ. Rü nüxǖ chacuèx na ñuxäcü cumücügüxǖ cungechaüxǖ, rü ñuxäcü meãma choxǖ na cuyaxõxǖ, rü ñuxäcü nüxǖ na curüngüxexǖ i ngẽma togǖ i yaxõgüxǖ, rü ñuxäcü yaxna namaã cuxïnüxǖ i guxchaxǖgü. Rü nüxǖ chacuèx i ñuxma na noxriarü yexera cunaxüxǖ i ngẽma cuxǖ chanaxwèxexǖ. ²⁰ Natürü nangẽxma i wüxi i cuxüxǖ i tama chorü me ixixǖ. Rü ngẽma nixĩ na ngẽma cunangẽxmaxeẽchaxǖ i ngẽma ngexǖ i Yechabé i nügü ixuxǖ na Tupanaärü orearü uruu na yïixǖ, natürü norü nguxeẽtaemaã chorü duňxügüxǖ ngẽma womüxexǖ na chixri namaxeñcèx, rü naĩ i ngẽma inapegxüñcèx, rü nangõxgüñxüñcèx i ngẽma ñagü i togü norü tupananetachicünexãgucèx dëixǖ na ngẽmamaã nüxǖ yacuèxügüxüñcèx. ²¹ Rü choma rü marü ngíxǖ íchananguxeẽ rü yaxna ngímaã chaxñü na nüxǖ naxoxüñcèx i ngẽma ngícüma i chixexǖ, natürü tama inaxwèxe na nüxǖ naxoxǖ rü ínatáaxǖ i ngẽma ngírü chixexǖ i naxüxǖ. ²² Rü ñuxma i ngẽma nge rü tá ngíxǖ chidaawexeẽ na ngírü ngürücarewa ngúxǖ yangexüñcèx, rü ngẽma duňxügü i ngímaã ipexǖ i ngẽma nge rü nümagü rü tá ta ngúxǖ na yangegüxüñcèx ega tama nüxǖ naxoegu i ngẽma chixexǖ i ngímaã naxügüxǖ. ²³ Rü tá chanadai i ngíxäcügü i ngẽma nge. Rü ngẽmawa tá nüxǖ nacuèxgü i guxǖma i yaxõgüxǖ na aixcüma nüxǖ chacuáxǖ

i ngēma naāēwa nagu naxñüxü i wüxichigü i duňxü. Rü wüxichigü i pemax rü tá pexü chanaxütanü ngēma na ñuxäcü pemaxëxüäcüma rü ñuxäcü penaxüxüäcüma. ²⁴⁻²⁵ Natürü pemagü i Tiatíracüäx i tama nagu ïxë i ngēma ngexüärü nguxëëtae i chixexü rü taguma nawa ngúexe i ngēma ore i togü naxugügu rü Chatanáärü ore i ëxüguxü ixixü, rü pemaä nüxü chixu rü ngēma pexü chanaxwèxexü nixi na meä namaä penguxüguxü rü naga pexñüëxü i ngēma chorü ore ñuxmatáta íchangu i chomax. Rü ngëxícatama nixi i pexü chanaxwèxexü. ²⁶ Rü yíxema nüxü rüporamaëgüxe i ngēma chixexü rü naxügüamaxë i ngēma tüxü chanaxwèxexü ñuxmatáta tayuemare, rü tá chaugüxütawa tüxü chaxüchica na wüxigu chomaä guxüärü äëxgacü tixígüxüçèx. ²⁷ Rü yema Chaunatü äëxgacüxü choxü na ixixëëxürüü tá tüxna chanaxä i pora na guxü i nachiüänegümaä taporaexüçèx. Rü ngëxguma ñoma i naänecüäx i duňxügü tama tümaga ïnüëgu rü ñoma wüxi i tüxü ngixü ipuxëëxürüü tá namaä tixígü rü poraäcü tá tanapoxcue. ²⁸ Rü tá tüxna chanaxä ya yima woramacuri ya pëxmama nüxü idaucü'. ²⁹ Rü yíxema ächixexü rü name nixi i naga taxñü i ngēma Tupanaäe i Üünexü nüxü ixuxü namaä i ngēma yaxõgüxütcumügü" ñanagürü.

3

Ore ga yema yaxõgüxü ga Chardiarü ïñnewa yex-magüxüçèx ümatüxü

¹ Rü yema chomaä idexaxü rü ñanagürü ta:

“Chanaxwèxe i Chardiwa ngẽxmagüx ũ i yaxõgüx ũärü ãëxgacucèx cunaxümatü, rü ñacurügü tá: ‘Ñaã nixí i norü ore ya Tupana Nane ya Naãë i Üünex ũ nawa ngẽxmacü ya yima 7 ya woramacuri nüx ũ ngẽxmacü’. Rü ñanagürü i númax: ‘Choma nüx ũ chacuèx i gux ũma i ngẽma cuxüx ũ. Rü nüx ũ chacuèx ta rü woo gux ũwama duõx ũgü nüx ũ ixugüga na Tupanacèx namaxéx ũ i ngẽma yaxõgüx ũ i cuxüxtawa ngẽxmagüx ũ natürü tama aixcüma nixí i ngẽma, erü ngẽma yaxõgüx ũ rü tama aixcüma chox ũ nayaxõgü rü tama aixcüma chauxxcèx namaxé. ² Rü name nixí i cubaixächi rü cugü íquicuèx rü cuyangüx ũ i ngẽma írax ũ i mex ũ i cux ũ iyaxüx ũ i marü iyarüxoxtaõx ũ. Erü nüx ũ chadau rü ngẽma cuxüx ũ rü tama Tupanapéxewa name. ³ ¡Rü nüxna nacuèxächi ga yema ngux ũetæ ga mex ũ ga noxri nüx ũ cuxinüx ũ rü cuyaxux ũ, rü nagu ix ũ! ¡Rü nüx ũ rüxo i ngẽma chixex ũ i cuxüx ũ! Natürü ngẽxguma tama nüx ũ curüxoxta i curü chixex ũ, rü ñoma wüxi i ngítexáx ũ i ngürüächi íngux ũrüü tá cuxüxtawa chax ũ. Rü tãütáma nüx ũ cucuèx na ñuxguacü yïx ũ. ⁴ Natürü ngema Chardiwa cux ũ nangẽxma i ñuxre i duõx ũgü i mex ũ i tama ñoma i naãneärü chixex ũmaã nügü ãüächiarü maxüäxgüx ũ. Rü nümagü rü tá cómux ũmaã nixãxchiru rü ngẽmaäcü tá chomaã inaxí, erü nümagü rü duõx ũgü i mex ũ i chauxxcèx maxéx ũ nixígü. ⁵ Rü yíxema nüx ũ rüporamaëgüxe i chixex ũ, rü tá cómux ũmaã tixãxchiru. Rü tãütáma nawa tüx ũ íchapiéga i ngẽma chorü popera i nagu chayawügüx ũ i ngẽma duõx ũgü i nüx ũ nangẽxmax ũ i max ũ i taguma

gúxü. Rü Chaunatüpēxewa rü guxüma i norü orearü ngeruügü i daxūcüägxüpēxewa tá tüxü chixu na chorü duüxügü tixigüxü'. ⁶ Rü yíxema ächixexë rü name nixi i naga taxinü i ngëma Tupanaäe i Üünexü nüxü ixuxü namaä i ngëma yaxögüxütükumügü".

Ore ga yema yaxögüxü ga Firadérflaarü ūñnewa yexmagüxüçèx ümatüxü

⁷ Rü yema chomaä idexaxü rü ūnanagürü ta:

"Chanaxwèxe i Firedérflaarü ngëxmagüxü i yaxögüxüärü äexgacüçèx cunaxümatü rü ūnacurügü tá: 'Naä nixi i norü ore ya yima Üünecü ya aixcüma Cristu ixicü ya Dabírüü äexgacü ya tacü ixicü ya nüxü nangëxmacü i pora na yawäxnaäxüçèx rü nawäxtaäxüçèx i daxüguxü i naäne. Rü ngëxguma texécèx yawäxnaägu, rü taxucürüwama texé tümachèxwa tanawäxta. Rü ngëxguma texéchèxwa nawäxtaägu, rü taxucürüwama texé tümacèx tayawäxna'. ⁸ Rü ūnanagürü i nümax:

'Choma nüxü chacuèx i guxüma i ngëma cuxüxü. Rü dücax, cuxü chanatauxchaxëe na togümaä nüxü quixuxüçèx i chorü ore, rü taxucürüwama texé cuxna tanachüxu na cunaxüxüçèx i ngëma puracü. Rü choma nüxü chacuèx na tama aixcüma cuporaxüchixü, erü noxretama nixi i ngëma yaxögüxü i cuxütawa ngëxmagüxü. Natürü cuma rü naga cuxinü i chorü ore, rü tama icuyacux na chorü duüxü quiixü. ⁹ Rü ngëmacèx i ngëma duüxügü i Chatanáarü ixigüxü i nügü ixugüxü na chorü duüxügü yixigüxü natürü tama aixcüma choxrü ixigüxü, rü tá chanamu na cupëxegu nacaxäpxüxüçèx na nüxü nacuëxgüxüçèx na

aixcüma cuxǖ changechaňxǖ. ¹⁰ Cuma rǖ meäma cuyanguxëe i ngëma cuxǖ chamuxǖ na aixcüma cuyaxöömaxǖ naetüwa i ngëma guxchaxǖgǖ i cuxǖ ngupetüxǖ. Rǖ ngëmacèx tá cuxǖ íchapoxǖ na tama cuxna nanguxǖcèx i ngëma guxchaxǖ i taxǖ i ñoma i naännewa tá ínguxǖ na guxǖma i ñoma i naänecǖäx i duňxǖguxǖ naxüxǖcèx. ¹¹ Rǖ paxa tá ngëma cuxǖtawa chaxǖ. Rǖ chanaxwèxe i ñuxma meä cumaxǖxǖrǖ meä cumaxechä, na taxúema cuxna napuxǖcèx i ngëma curǖ ãmare. ¹² Rǖ yíxema nüxǖ rüporamaëgüxe i guxǖma i chixexǖ, rǖ Chaunatǖ ya Tupanaxǖtawa tá tükǖ changëxmagüxëe na tagutáma ngëma ítachoxǖxǖcèx. Rǖ tümagu tá chanaxǖmatǖ i naëga ya Chaunatǖ ya Tupana. Rǖ ngëxgumarǖ tá ta tümagu chanaxǖmatǖ i naëga ya Tupanaärǖ ïâne ya Yerucharéǖ ya ngexwacaxǖne ya Tupanaxǖtawa i daxüguxǖ i naännewa írüxixǖne. Rǖ ngëxgumarǖ tá ta tümagu chanaxǖmatǖ i chauéga i ngexwacaxǖxǖ. ¹³ Rǖ yíxema ãchixëx rǖ name nixï i naga taxïnǖ i ngëma Tupanaäe i Üünexǖ nüxǖ ixuxǖ namaä i ngëma yaxöögüxǖtücumügǖ”.

Ore ga yema yaxöögüxǖ ga Laodichéawa yex-magüxǖcèx ümatüxǖ

¹⁴ Rǖ yema chomaä idexaxǖ rǖ ñanagürǖ ta:

“Chanaxwèxe i Laodichéawa ngëxmagüxǖ i yaxöögüxǖärǖ ãëxgacüçèx cunaxǖmatǖ rǖ ñacurügǖ tá: ‘Ñaä nixï i norǖ ore ya yima aixcüma ixïcǖ ya aixcüma yanguxëecü i ngëma nüxǖ yaxuxǖ rǖ ore i aixcüma ixixǖxüxicatama ixucǖ. Rǖ nüma nixï

ga inaxügüäxü ga guxüma ga yema Tupana üxü'.

¹⁵ Rü ñanagürü i nümax:

'Choma nüxü chacuèx i guxüma i ngëma cuxüxü.
 Rü nüxü chacuèx na tama wüxi i duüxü i chauxchi aixü quüixü, natürü tama wüxi i duüxü i aixcüma choxü ngechaüxü quixü. Rü chierü noxtacüma wüxi i duüxü i chauxchi aixü quixügu rü ēxna noxtacüma wüxi i duüxü i aixcüma choxü ngechaüxü quixügu. ¹⁶ Natürü ñuxma na írarüwatama choxü cungechaüxü, rü ngëmacèx tá cuxü íchatèx. Erü tama noxtacüma wüxi i duüxü i chauxchi aixü quixü rü tama noxtacüma wüxi i duüxü i aixcüma choxü ngechaüxü quixü. ¹⁷ Rü cuma cugü quixuxgu rü cumuärü dñeruäx, rü cumuärü ngëmaxüäx, rü meäma cuxü naxüpetü, rü taxuüma cuxü nataxu. Natürü i cuma rü tama nüxna cucuèxächi na chopëxewa rü wüxi i taxuwama mexü quüixü, rü wüxi i ngechaüxüchi quüixü, rü wüxi i taxuüma cuxü ngëxmaxë quüixü, rü ñoma wüxi i ngexetüxürüü quüixü, rü ñoma wüxi i ngexchiruxürüü quüixü. ¹⁸ Rü ñuxma rü cuxü chaxucüxë na chauxüntawa naxcèx cutaxexüçèx i uiru i marü üxüwa iguxü i nüxicatama ixixü. Rü ngëmaäcü tá aixcüma cuxü nangëxma i curü ngëmaxü. Rü ngëxgumarüü ta cuxü chaxucüxë na chauxüntawa naxcèx cutaxexüçèx i cuxchiru i cómoxü na ngëmagu quicúxüçèx na taxúema cuxü dauxüçèx na cungexchiruxü. Rü ngëxgumarüü ta cuxü chaxucüxë na chauxüntawa naxcèx cutaxexüçèx i curü mèixëtüxü na curümexëtüxüçèx na wena quidauchixüçèx. ¹⁹ Choma rü tüxü chaxucüxë rü tüxü ichayarüwëxächixëe ya guxäma ya yíxema tüxü changechaüxë. Rü ngëmacèx name nixü i nüxü curüxo i cucüma i chixexü, rü

aixcüma choxü cungechaü rü cunaxü i ngëma cuxü chanaxwèxexü. ²⁰ Rü dütcax, choma rü ïäxwa tûmacèx chacagüecha. Rü ngëxguma chi texé choxü ïnügu rü chauxcèx tayawäxnagu, rü tá tûmaxütagu chaxücu. Rü tûmamaã tá chachibü rü tûma i chomaã. ²¹ Rü yíxema nüxü rüporamaëgxüe i chixexü, rü tá chaugüxütawa tükü charütogüxëe na chomaã ãëxgacü tixigüxüçèx, yexgumarüü ga choma rü nüxü na charüporamaëxü ga chixexü, rü ñuxüchi Chaunatüxütawa na chayarütoxürüü na namaã ãëxgacü chïixüçèx'. ²² Rü yíxema ãchixexë rü name nixi i naga taxñü i ngëma Tupanaäe i Üünexü nüxü ixuxü namaã i ngëma yaxögüxüttücumügü", ñanagürü ga yema chomaã idexaxü.

4

Tupanaxü nataxëegü i daxüguxü i naännewa

¹ Rü yemawena ga choma ga Cuáü rü nüxü chadau ga wüxi ga ïäx ga iwäxnaxü ga daxüguxü ga naännewa. Rü yema naga ga nacornetagaraüxü ga noxri nüxü chaxñüxü ga chomaã idexaxü, rü ñanagürü choxü:

"¡Nuxä naxñagü! Rü tá cuxü nüxü chadauxëe i ngëma yixcura tá ngupetüxü", ñanagürü.

² Rü yexgumatama ga choma rü Tupanaäe i Üünexü rü chauäemaã inacuèx, rü daxüwa nanaga. Rü yéma daxüguxü ga naännewa nüxü chadau ga wüxi ga tochicaxü ga mexëchixü ga yéma Tupana nawa rütoxü. ³ Rü guma yema tochicaxüwa rütocü, rü ñoma nuta ya mexëchicü ya yasperüü nixi na namexü rü ñoma nuta

ya cornalínarüü nixī na namexü. Rü yema tochicaxüetüwa nayexma ga wüxi ga chirapa ga ñoma nuta ga esmerádarüü mexēchicü. ⁴ Rü yema tochicaxücwawa nayexmagü ga 24 ga togü ga tochicaxügü ga nüxü ínumaëguâchixü. Rü yema tochicaxügüwa narütogü ga 24 ga aëxgacügü ga yaxõgüxüärü ixígüxü. Rü cómrixümaä nixâxchiru rü uirunaxcèx nixī ga norü ngèxcueruügü. ⁵ Rü yema nachica ga Tupana írütoxüwa ínaxüxü ga bëixbëxanexü rü duruanexü rü nagagü. Rü yema tochicaxüpêxewa nayexma ga 7 ga omügü ga yéma naígüxü. Rü yema omügü nixī ga Tupanaäe i Üünexü ga yema 7 ga yaxõgüxütcumümaä icuáxü. ⁶ Rü yema Tupanaärü tochicaxüpêxewa rü ñoma dexáétüwarüü ixixümaä nachaxu rü nichipetü woruarüü. Rü yema tochicaxüxü ínachomaëguâchi ga ägümüçü ga daxücüäx ga maxëxü ga guxüwama äxëtüxü naweama rü napêxewa. ⁷ Rü wüxi ga yema daxücüäx ga maxëxü rü nanaxairaxü. Rü yema to rü nanawocaraxü. Rü yema norü tomaëxpüx rü nanaduüxüchiweraxü. Rü yema norü ägümüçü rü nanaxiyü i gonagüxürapaxü. ⁸ Rü yema ägümüçü ga daxücüäx ga maxëxü, rü wüxicigü nüxü nayexma ga 6 ga naxpêxatügü. Rü guxüwama ga naxpêxatüetüwa rü naxpêxatütüüwa rü namuxëtü. Rü ngunecü rü chütacü rü ñanagürügüecha:

“Naxüüne, naxüüne, naxüüne nixī ya törü Cori ya Tupana ya guxüetüwa ngëxmacü rü woetama ngëxmaëchacü”, ñanagürügüecha. ⁹⁻¹⁰ Rü yema daxücüäx ga maxëxü, rü yexguma nüxü yacuëxüügüüxgu ga guma tochicaxüwa rütocü,

rü moxē nüxna naxāgüyü, rü yema 24 ga ãexgacügü ga yaxōgūxūärü rü yima woetama ngēxmaēchacüpēxegu nacaxāpüxügü, rü nüxü nicuèxüögü, rü napēxegu nananu ga norü ngēxcuerüögü. ¹¹ Rü ñanagürügü:

“Pa Torü Cori, Pa Torü Tupanax, cuxü nixī i namexü na ticusüögüxü rü cuxü tataxēēgüxü, erü guxüëtüwa cungēxma. Yerü cuma cunaxü ga guxüma rü curü ngúchaügagu nixī i nangóxü i ñuxmax”, ñanagürügü.

5

Popera ga idixixüchiga rü Tupana Nane ga ñoma wüxi ga carneruriüü imácüchiga

¹ Rü ñuxüchi nüxü chadau ga guma tochicaxüwa rütocü, rü norü tügünemēxēwa nanange ga wüxi ga popera ga idixixü. Rü düxétüwa rü aixepewa rü naxāmatü ga yema popera. Rü 7 wa niñaxtachipēxe. ² Rü nüxü chadau ga wüxi ga norü orearü ngeruü ga daxūcüäx ga poraxüchixü ga tagaäcü íçaxü rü ñaxü:

“¿Texé tixī ya yíxema mexe na tayagautanüxü i norü ñaxtachipēxexü rü ítayadixgüxü i ñaã popera?” ñaxü. ³ Natürü woo ga daxüguxü ga naãnewa rü bai ga ñoma ga naãnewa rü bai ga yuexütanüwa, rü tataxuma ga texé ga mexe na ítayadixgüxü rü nüxü tadaumatüxü na ñuxü ñaxü ga yema popera. ⁴ Rü choma rü poraäcü chaxaxu yerü tataxuma ga texé ga mexē na ítayadixgüxü rü nüxü tadaumatüxü na ñuxü ñaxü ga yema popera. ⁵ Natürü wüxi ga yema 24 ga ãexgacügü ga yaxōgūxūärü, rü ñanagürü choxü:

“¡Tāxū i cujaxuxū! Erü yima Cristu ya Yudátaa ya airüxū poracü ya ãéxgacü ya Dabítaa ixīcü, rü marü nüxū narüyexera i guxūma i chixexū. Rü ngēmacèx nüma nixī i namexū na yagautanüâxūcèx i ngēma 7 i norü ñaxtachipéxexū i ngēma popera rü na íyawēgüäxūcèx”. ⁶ Rü ñuxūchi nüxū chadau ga Tupana Nane ga ñoma wüxi ga carneruxacü ga mèxwa írüdaxürü yexma chicü naxütagu ga guma tochicaxūwa rütocü rü natanügu ga yema ägümüçü ga daxūcūx ga maxēxū rü yema 24 ga ãéxgacügü. Rü nüxū nayexma ga 7 ga nachatacuxre ga norü poraaru cuéxruū rü 7 ga naxëtü. Rü guma 7 ga naxëtü rü ngēma nixī i Tupanaäe i Üünexū i guxūma i ñoma i nañnewa namuxūärü cuéxruū ixíxū. ⁷ Rü guma pecaduarü utanüçèx yucü rü guma tochicaxūwa rütocüçèx nixū, rü nanayaxu ga yema popera ga norü tügüneméxëwa yexmaxū. ⁸ Rü yexguma nayauxâgu ga yema popera, rü yema ägümüçü ga daxūcūx ga maxēxū rü yema 24 ga ãéxgacügü rü inacaxgüäpüxü napëxegu ga guma pecaduarü utanüçèx yucü. Rü wüxichigü ga yema ãéxgacügü rü nüxū nayexma ga wüxi ga norü paxetaruū ga arpa. Rü yexgumarüü ta nüxū nayexma ga copa ga uirunaxcèx ga pumaratëxemaä napagüxü. Rü yema pumaratëxe rü nayixichi ga yexguma yaxaxgu. Rü yema pumaragü, rü ngēma nixī i Tupanaäärü duüxügüärü yumüxëgüärü cuéxruügü. ⁹ Rü nagu nawiyaegü ga wüxi ga wiyae ga yexwacaxüxü ga ñaxü:

“Cuma nixī i cumexū na cunayaxuxū i ngēma popera rü cuyagautanüxū i ngēma norü

ñaxtachipēxexü. Yerü cuma rü marü quimèxchirëx, rü cugümaä Tupanaäxü naxcèx cutaxe i nagúxüraüxü i duüxügü i nagúxüraüxü i nachiüänecüäx i nagúxüraüxü i nagawa idexagüxü. ¹⁰ Rü ngëmagüxü cuxüchica i ngextá äëxgacü íquïxüwa, rü Tupanaärü ngüxéëruügüxü cuyaxígüxéë na cumaä wüxigu guxü i naänemaä inacuëxgüxüçèx”,

ñanagürügü. ¹¹ Rü yemawena ichadawenü, rü nüxü chaxïnü ga naga ga muxüchixüma ga Tupanaärü orearü ngeruügü ga daxücüäx. Rü norü ngäxüwa nayexma ga yema tochicaxü rü yema ägümüçü ga daxücüäx ga maxëxü rü yema 24 ga äëxgacügü. Rü namuxüchima ga yema Tupanaärü orearü ngeruügü ga daxücüäx ga yéma yexmagüxü. ¹² Rü tagaäcü ñanagürügü:

“Daa nixï ya yima ñoma wüxi i carneruacürüü imácü ga pecaduarü utanüçèx yucü. Rü nüma nixï i namexü na guxüärü äëxgacü yïixü, rü guxüärü yora yïixü, rü guxü i cuëx nüxü ngëxmaxü, rü guxüärü yexera naporaxü. Rü nüma nixï i namexü na guxäma nüxü ngechaügüxü rü nataxëëgüxü rü nüxü icuëxüügüxü”, ñanagürügü. ¹³ Rü nüxü chaxïnü ta ga naga ga guxüma ga yema Tupana üxü i daxüguxü i naännewa rü ñoma i naännewa rü naännetüüwa rü taxtü i taxüwa ngëxmagüxü ga ñagüxü:

“Name nixï na guxügutáma guxäma nüxü icuëxüügüxü rü nüxü ngechaügüxü rü nataxëëgüxü ya yima pecaduarü utanüçèx yucü rü yima ngëma tochicaxüwa rütocü, erü nümagü nixï i guxüguma äëxgacügü yixígüxü”, ñanagürügü.

14 Rü yema āgümüçü ga daxūcūqāx ga maxēxü rü ñanagürüğü:

“Ngēmaācü yiř”, ñanagürüğü. Rü yema 24 ga āexgacığı rü inacaxgüäpüpüxü rü nüxü nicuèxüňgü.

6

Yema 7 ga ñaxtachipěxe-ručchiga

1 Rü ñuxūchi nüxü chadau ga yexguma guma pecaduarü utanüçex yucü yagauyegu ga yema nüxraňxü ga norü ñaxtachipěxexü ga yema popera. Rü nüxü chaxñü ga wüxi ga yema daxūcūqāx ga maxüxü ga tagaācü ñoma duruanexürüň ñaxü choxü:

“¡Nuā naxū!” ñaxü. **2** Rü ichadawenü rü nüxü chadau ga wüxi ga cowaru ga cómüpü. Rü yema naetüwa rütoxü rü nüxü nayexma ga wüxi ga norü würa. Rü wüxi ga ngèxcueruň nüxna naxä. Rü poraāeäcüma norü cowarumaä inaxüächi na duňxügütü nayexeraxüçex. **3** Rü yexguma guma pecaduarü utanüçex yucü yagauyegu ga yema norü taxre ga yema poperaarü ñaxtachipěxexü, rü nüxü chaxñü ga yema norü taxre ga yema daxūcūqāx ga maxüxü ga ñaxü choxü:

“¡Nuā naxū!” ñaxü. **4** Rü yéma naxü ga wüxi ga cowaru ga dauxü. Rü yema naetüwa rütoxü rü wüxi ga tara ga taxü nüxna naxä. Rü yexgumarüü ta pora nayaxu na iyanaxoxëäxüçex na nügü nangechaňgütü ga duňxügütü. Rü yemaācü nanaxü na nügü nadëixüçex ga duňxügütü. **5** Rü yexguma guma pecaduarü utanüçex yucü yagauyegu ga yema norü tomaěxpüpüx ga yema poperaarü ñaxtachipěxexü, rü nüxü chaxñü ga yema

norü tomaẽxpüx ga yema daxūcۇڭا x ga maxۇxۇ ga ñaxۇ choxۇ:

“¡Nuã naxۇ!” ñaxۇ. Rü ichadawenü rü nüxۇ chadau ga wüxi ga cowaru ga waxۇxۇ. Rü yema naetüwa rütoxۇ rü naxmەxwa nüxۇ nayexma ga wüxi ga tacuarü yaruۇ ga balanza. ⁶ Rü nüxۇ chaxىنۇ ga wüxi ga naga ga yema daxūcۇڭا x ga maxەxۇärü ngâxۇtanۇwa inaxۇxۇ ga ñaxۇ:

“Wüxi i ngunexۇärü puracütanü rü naxătanۇ i wüxi i kilo i trigu. Rü wüxi i ngunexۇärü puracütanü naxătanۇ i tomaẽxpüx i kilo i chebada. ¡Natürü tâxۇ i cuyanatauxەەxۇ i ngëma chixۇ rü yima binu!” ñanagürü. ⁷ Rü yexguma guma pecaduarü utanۈcەx yucۇ yagauyegu ga yema norü ägümüçü ga yema poperaarü ñaxtachipەxexۇ, rü nüxۇ chaxىنۇ ga yema norü ägümüçü ga yema daxūcۇڭا x ga maxەxۇ ga ñaxۇ choxۇ:

“¡Nuã naxۇ!” ñaxۇ. ⁸ Rü ichadawenü rü nüxۇ chadau ga wüxi ga cowaru ga dexexۇ. Rü yema naetüwa rütoxۇ rü Yu nixى ga naega. Rü yema naweama ne ۇxۇ, rü Yuexۈchica nixى ga naega. Rü yema taxre nanayauxgۇ ga pora na ñoma ga nañnewa rü wüxi ga yema norü ägümüctۈcumۇ ga duňxۇgۇmaã inacuëgxۇcەx na daimaã rü taiyamaã rü daaweanemaã rü ngoko idüraexۇmaã nayuexەەxۇcەx. ⁹ Rü yexguma guma pecaduarü utanۈcەx yucۇ yagauyegu ga yema norü wüxiمەexpüx ga yema poperaarü ñaxtachipەxexۇ, rü nüxۇ chadau ga wüxi ga nachica ga ngextا Tupanacەx naxۇnagۇ nawa yagugۇxۇ na nüxna naxâgۇا xۇcەx. Rü yema nachicatۇوا nüxۇ chadau ga naäegۇ ga yema duňxۇgۇ ga Tupanaärü orexۇ na yaxugۇxۇcەx nadەixۇ. ¹⁰ Rü

yema naãëgü rü tagaãcü ñanagürügü:

“Pa Torü Cori ya Guxüetüwa Ngëxmacü rü Üünecü rü Ixaixcümacüx, ¿ñuxgura tá ta i nüxna cucaxü rü cunapoxcuexü i ngëma duňxügü i chixexü ga toxü dëixü?” ñanagürügü. ¹¹ Rü ñuxuchi ga Tupana rü wüxicigü ga yema duňxügüna nanaxä ga naxchiru ga máxü rü cómüxü. Rü yema duňxügüäegüxü ñanagürü:

“¡Paxaächi iperüngüe ñuxmatáta yangu i peeneëgü i Cristuaxü puracüexü i pexrüü tá dëixü!” ñanagürü. ¹² Rü yexguma guma pecaduarü utanüçex yucü yagauyegu ga yema norü 6 ga yema poperaarü ñaxtachipéxexü, rü nüxü chadau ga poraãcü na naxiäxächianexü. Rü üèxcü rü wüxi ga naxchiru ga waxcharaxürrüü nixi. Rü tauemacü rü guxüwama nagürüü naduema. ¹³ Rü woramacurigü rü ëxtagü rü daxüwa narüyi rü ñoma ga naänegu nayi. Rü ñoma orix i doxüxüma buanecü ya tacü rüyixëëxürrüü nixi. ¹⁴ Rü guxüma i daxüwa nüxü idauxü rü inayarütaxu. Rü ñoma wüxi i popera i dixcumüächixü rü iiyarütaxuxürrüü nixi. Rü guxüma ga mèxpünegü rü capaxügü rü nixigachi ga nachicawa. ¹⁵ Rü ñoma ga naännewa yexmagüxü ga nachiüänegüarü äëxgacügü, rü mèxpünnemagu rü mèxpüneärü nutatanügu nicuxgü. Rü wüxicu yexma namaä nicuxgü ga yema togü ga äëxgacügü ga taxügü ga ñoma ga naänemaä icuëxgüxü, rü churaragüarü äëxgacügü ga taxügü, rü yema duňxügü ga muãrü dñêruäxgüxü, rü yema duňxügü ga ñoma ga naännewa poraexü, rü guxüma ga duňxügü ga coriäxgüxü, rü guxüma ga

duǔxügü ga ngearü coriäxgüxü. ¹⁶ Rü guxüma ga nümagü, rü guma mèxpünexü rü guma nutagüxü ñanagürügü:

“¡Toétugu peyi na toxü ipicüxgüxücèx naxchaxwa ya yima ngëma tochicaxüwa rütocü, rü naxchaxwa ya yima pecaduarü utanüçèx yucü erü tama tanaxwèxe na toxü napoxcuexü! ¹⁷ Erü marü ínangu i ngëma ngunexü i ãucümaxü i nagu napoxcuexü i ngëma duǔxügü i tama Tupanaärü ixígüxü. ¿Rü texé tá namaã tapora i ngëma?” ñanagürügü.

7

Yema Yudíugü ga nacatüwa cuèxruüäxgüxüchiga

¹ Rü yemawena rü nüxü chadau ga ägümüçü ga Tupanaärü orearü ngeruügü ga daxüçüäx ga ñoma ga naâneärü ägümüçüpëxegu chigüxü. Rü ínanapoxügü ga gucüma ga buanecügü na tama waixüümüâneetügu naxüxüçèx, rü tama taxü i taxtütüetügu naxüxüçèx, rü bai i tacü rü naïétügu naxüxüçèx. ² Rü yexgumarüü ta nüxü chadau ga wüxi ga Tupanaärü orearü ngeruü ga daxüçüäx ga üèxcü íyarügoxüwaama ne üxü. Rü nüxü nayexma ga Tupana ya Maxüçüarü tacüarü üegaruü. Rü nüma rü tagaäcü nüxna nacagü ga yema togü ga ägümüçü ga Tupanaärü orearü ngeruügü ga nayauxgüxü ga pora na nachixexëégüäxüçèx ga guxüma ga waixüümü rü guxüma ga taxü ga taxtü. ³ Rü ñanagürü nüxü:

“¡Täxü i yatacüma penachixexëëxü i waixüümü rü taxtü i taxü rü naïgü, ñuxmatáta nacatüwa tayaxüarü cuèxruüäxgü i ngëma Tupanaärü

duǔxügü ixígüxü!" ñanagürü. ⁴ Rü nüxü chaxñü ga ñuxre na yiixü ga yema cuèxruüägxüxü. Rü guxüma ga Yudíugütanüwa rü 144,000 nixí. ⁵⁻⁸ Rü yema cuèxruüägxüxü ga Yudíugü, rü ñaã nixí:

Yudátaagü - 12,000
 Rubéütaagü - 12,000
 Gadutaagü - 12,000
 Achetaagü - 12,000
 Netarítaagü - 12,000
 Manachétaagü - 12,000
 Chimeütaagü - 12,000
 Lebítaagü - 12,000
 Ichacátaagü - 12,000
 Chaburäütaagü - 12,000
 Yúchetaagü - 12,000
 Beyamítaagü - 12,000

⁹ Rü yemawena ichadawenü, rü nüxü chadau ga muxüchixüma ga nagúxüraüxü ga duǔxügü ga nagúxüraüxü ga nagawa idexagüxü ga guxüma ga nachiüñanewa ne íxü. Rü yema tochicaxüþpëxegu rü guma pecaduarü ütanüçèx yucüpëxegu nachigü. Rü yema na namuxüchixü rü taxucürüwa texé tayaxugü na ñuxre yiixü. Rü naxchiru ga icómüxü rü imáxümaã nixäxchiru. Rü naxmëxwa nanangegü ga wairaätügü. ¹⁰ Rü guxüma ga nümagü rü tagaäcü ñanagürügü:

"Yima törü Tupana ya tochicaxüwa rütocü rü yima pecaduarü ütanüçèx yucü nixí ya tüxü maxëxëegücü", ñanagürügü. ¹¹ Rü guxüma ga Tupanaäru orearü ngeruügü ga daxücüäx rü nüxü ínachimaëguächi ga yema tochicaxü rü yema 24 ga äëgxacügü rü yema ägümüçü ga daxücüäx ga maxëxü. Rü yema tochicaxüþpëxegu

nanangücuchitanü ga yema orearü ngeruüğgü, rü Tupanaxü nicuèxüögü. ¹² Rü ñanagürüğü:

“Rü ngëmaäcü yiï. Rü nüma nixï i namexü na guxüguma guxäma nüxü icuèxüögüxü, rü nataxëegüxü, rü moxë nüxna ixägüxü, rü nüxü ingechağıgxü, erü guxü i cuèx nüxü nangëxma, rü guxüetüwa nangëxma, rü guxüärü yexera napora. Rü ngëmaäcü yiï”, ñanagürüğü. ¹³ Rü ñuxuchi wüxi ga yema 24 ga äexgacügü rü choxna naca, rü ñanagürü:

“¿Texégü tixigü ya yíxema cómüchirugüxe, rü ngextá ne taxï?” ñanagürü. ¹⁴ Rü choma chanangäxü, rü ñacharügü:

“Pa Corix, cuma nixï i nüxü cucuáxü na texégü tixigüxü”, ñacharügü. Rü yexguma ga nüma rü ñanagürü:

“Yíxemagü tixigü ga nawa ngupetütanüxë ga yema ngúxü ga taxü rü marü tügü iyauxgüchiruxe nagüwa ga guma pecaduarü utanüçëx yucü. Rü ngëmacëx nixï i ticómüchiruxü. ¹⁵ Rü ngëmacëx nixï i Tupanaärü tochicaxüpexewa tangëxmagüechaxü rü ngunecü rü chütacü rü Tupana íngëxmaxüwa nüxü tapuracüexü. Rü nümatama ya Tupana ya tochicaxüwa rütocü rü tüxna nadau. ¹⁶ Rü marü tagutáma wenaxärrü taiya tüxü nangux, rü tagutáma tiławae. Rü marü tagutáma üèxcü tüxü nigu, rü tagutáma üèxcüarü nañanexü tüxü nangux. ¹⁷ Erü yima pecaduarü utanüçëx yucü i ngëma tochicaxüxtawa ngëxmacü, rü tá aixcumä meä tüxna nadau ñoma carnerugüna idauxürü. Rü nawa tá tüxü nagagü i ngëma dexáarü chuxchuxügü i maxëerü. Rü Tupana tá tüxü ínanapi i guxüma i tümagüüxëtü”, ñanagürü.

8

Yema norü 7 ga ñaxtachipẽxeruüchiga rü yema buetare ga uirunaxcèxchiga

¹ Rü yexguma guma pecaduarü utanüçèx yucü yagauyegu ga yema norü 7 ga yema poperaarü ñaxtachipẽxexü, rü ngäxü ga ora nachipetüanemare ga daxüguxü ga nañnewa. ² Rü ñuxuchi nüxü chadau ga yema 7 ga Tupanaärü orearü ngeruügü ga daxücüäx ga yexma Tupanapẽxegu chigüxü. Rü wüxicigü nanayaxu ga norü corneta ga nüxna naxäxüne. ³ Rü yemawena ínangu ga wüxi ga to ga Tupanaärü orearü ngeruü ga daxücüäx. Rü yéma nanange ga wüxi ga norü buetare ga uirunaxcèx ga pumaraarü gutẽxeruü. Rü yema uirunaxcèx ga pumaraarü gutẽxeruütaxmüpẽxegu nachi. Rü nanayauxtëxe ga taxü ga pumara ga nüxna naxäxü na yema tochicaxüpẽxewa yexmaxü ga pumaraarü gutẽxeruütaxmüwa yaguäxüçèx, na yemaäcü Tupanana naxäxüçèx ga yema pumaratëxe na yema pumaraema rü wüxigu Tupanaärü duüxügürü yumükëmaä Tupanaxütawa nanguxüçèx. ⁴ Rü yema pumaratëxe ga yema orearü ngeruüäxü yexmaxü rü daxü naxüëma wüxigu namaä ga Tupanaärü duüxügürü yumükëgü ñuxmata Tupanaxütawa nangu. ⁵ Rü ñuxuchi ga yema orearü ngeruü rü nanayaxu ga yema buetare ga pumaraarü gutẽxeruütaxmüwa nanayaxu ga äwe ga naïcü, rü gumamaä nanaxüäcu ga guma buetare. Rü ñuxuchi ñoma ga naâneetügu nanaña. Rü yexgumatama poraäcü naduruächiane,

rü poraācü nicuxcuane rü nibèjxbéxane rü naxiāxāchiane.

Tupanaārü orearü ngeruūgü ga daxūcūāxārü cornetachiga

⁶ Rü yexguma ga yema 7 ga Tupanaārü orearü ngeruūgü ga daxūcūāx ga icornetaāxü, rü nügü ínamexēēgü na nagu yacuegxüçèx.

⁷ Rü wüxi ga yema Tupanaārü orearü ngeruü rü nüxīra nayacue ga norü corneta. Rü yexgumatama ñoma ga naāneetügu narüyi ga gáuxü rü üxüema ga nagümaā ãeüxxü. Rü wüxi ga yema norü tomaëxpüxarü üye ga ñoma ga naāne rü nixa. Rü yexgumarüü ta wüxi ga yema norü tomaëxpüxarü üye ga nañxnecü rü nixa. Rü guxüma ga natüane rü nixae. ⁸ Rü yema norü taxre ga Tupanaārü orearü ngeruü rü nayacue ga norü corneta. Rü ñuxüchi wüxi ga tacü ga taxüchixü ga namèxpüneraüxxü ga iyauxraxü, rü yexma taxtü ga taxügu nanaña. Rü wüxi ga yema norü tomaëxpüxarü üye ga taxtü rü nagüxü nananguxuchi. ⁹ Rü wüxi ga yema norü tomaëxpüxarü üyetücumü ga yema taxtüwa maxëxü, rü nayue. Rü yexgumarüü ta wüxi ga yema norü tomaëxpüxarü üyetücumü ga wapurugü, rü inayi. ¹⁰ Rü yema norü tomaëxpüx ga Tupanaārü orearü ngeruü, rü nayacue ga norü corneta. Rü ñuxüchi wüxi ga taxüchicü ga woramacuri ga taemaxüchicü rü daxüwa narüngu. Rü wüxi ga omü ga ixaxürrüü nixü. Rü nagu nangu ga wüxi ga yema norü tomaëxpüxarü üye ga natügü rü natüxacügü. ¹¹ Rü guma woramacuri rü Üxüxü nixü ga

naega. Rü wüxi ga yema norü tomaexpükärü üye ga guxümäga dexá rü naxüxchiü. Rü muxümäga duüxügü rü yema dexáwa nayue yerü naxüxchiü. ¹² Rü yema norü ägümüçü ga Tupanaärü orearü ngeruü rü nayacue ga norü corneta. Rü wüxi ga yema norü tomaexpükärü üye ga üèxcü rü nixo. Rü yexgumarüü ta wüxi ga yema norü tomaexpükärü üye ga tauemacü rü woramacurigü rü ëxtagü rü nixo. Rü yemaäcü wüxi ga yema norü tomaexpükärü üye ga guxümäga yema rü naxëäne. Rü ga ngunecü rü ägümüçü ga ora naxëäne. Rü ga chütacü rü ägümüçü ga ora nataxuma ga tauemacü rü bai ga woramacurigü rü bai ga ëxtagü. ¹³ Rü yemawena ichadawenü rü nüxü chaxñü ga wüxi ga ïyü ga daxügu íxexeñxü ga tagaäcü ñaxü:

“Nangechaüttümüügü i ngëma duüxügü i yea pecaduña i naänawa maxëxü i ngëxguma yacuegüägu tá ya norü cornetagü i ngëma togü i tomaexpük i Tupanaärü orearü ngeruügü”, ñaxü.

9

¹ Rü yema norü wüximëëxpük ga Tupanaärü orearü ngeruü, rü nayacue ga norü corneta. Rü nüxü chadau ga wüxi ga woramacuri ga daxüwa rüngucü ga ñoma ga naänegu ngucü. Rü guma woramacuri nanayaxu ga yema ãxmaxü ga taguma iyacuáxüärü chawi. ² Rü nayawäxna ga yema ãxmaxü ga taguma iyacuáxü. Rü yéma inayagoema ga caxixü ñoma wüxi i taxü i ûxearü caxixürüü. Rü yema caxixü rü nanaxëëmaxëë ga üèxcü. ³ Rü yema caxixüwa ínachoxü ga munügü ga naâneetügu yixü. Rü

yema munügü rü nanayauxgü ga pora ga nüxna naxăxü na ñoma tuxchinawerüü duňxügüxü nachixüçèx. ⁴ Rü yema munümaä nüxü nixu na tama natüanexü nachixexëexüçèx rü bai i tacü rü nanetügü rü bai i tacü rü naígü. Natürü nanamu na nachixexëegüäxüçèx ga yema duňxügü ga tama Tupanaärü cuèxruü nacatüwa yexmaxü. ⁵ Natürü tama nanamu na yema duňxügüxü nadëixüçèx. Natürü nanamu na ngúxü nüxü yangexëemaregüxüçèx ga wüximëëxpüx ga tauemacü. Rü yema ngúxü ga nüxü yangexëegüxü, rü ñoma tuxchinawe duňxügüxü chixürüü nixi. ⁶ Rü ngëma ngunexügüga rü duňxügü tá naxcèx nadaugü na nayuexü, natürü tãütáma nayue. Rü woo nanaxwèxegüxuchi na nayuexü, natürü taxucürüwatáma nayue. ⁷ Rü yema munügü rü ñoma cowaru i guerawa ixürüü nixigü. Rü naëruwa nüxü nayexma ga tacü ga ñoma ngëxcuerüü ga uirunaxcèxrüü ixigüxü. Rü nachiwe rü nanaduňxüchiweraxügü. ⁸ Rü nayaegü rü ñoma ngeäxyaerüü nixigü. Rü napütagü rü ñoma aipüttagürüü nixigü. ⁹ Rü naxünewa nayexma ga norü poxüruü ga fierunaxcèx. Rü naxpëxatügüga rü ñoma muxüchine ya caru ya guerawa cowaru túgünegarüü ixixü. ¹⁰ Rü nareexügü rü ñoma tuxchinawerüü naxänegu. Rü yema naneguwa rü naxäguchata na wüximëëxpüx ya tauemacü duňxügüxü ngúxü yangexëegüxüçèx. ¹¹ Rü yema munügüarü äëxgacü, rü yema äxmaxü ga taguma iyacuáxüärü dauruü nixi. Rü Yudíugügawa ga yema munügüarü äëxgacü, rü Abadóü nixi. Rü Griégugügawa rü Apolióü nixi. Rü ngëma rü:

“Chixexēēruū”, ñaxüchiga nixī. ¹² Rü yexma nayacuèx ga yema nüx̄raūxū ga chixexū ga taxū, natürü ínayaxüama ga to ga taxre. ¹³ Rü yema norü 6 ga Tupanaārū orearü ngeruū rü nayacue ga norü corneta. Rü nüxū chaxīnū ga wüxi ga naga ga yema Tupanapēxewa yexmaxū ga uirunaxcèx ga pumaraarü gutēxeruūtaxmüwa ínaxūxū. ¹⁴ Rü yema naga rü nanamu ga yema orearü ngeruū ga cornetaāxū, rü ñanagürü nüxū:

“¡Yawēgütü i ngēma ägümüçü i orearü ngeruügü i Chatanáärü ix̄igütü i taxtü i Eufrátegu ngäxügütü!” ñanagürü. ¹⁵ Rü yemaäcü niwēgütü ga yema ägümüçü ga orearü ngeruügü na nadaiāxüçèx ga wüxi ga yema norü tomaëxpüxarü üyetücumü ga duūxügü. Yerü ga yema orearü ngeruügü rü woetama yemacèx ínamemaregü na yema ora rü yema ngunexū rü guma tauemacü rü guma taunecü nadaiāxüçèx ga yema duūxügü. ¹⁶ Rü nüxū chaxīnū na ñuxre na yiixū ga yema orearü ngeruügürü churaragü ga cowaruétügu ïxū. Rü 200 miyónegü nixigü. ¹⁷ Rü yemaäcü nixī ga nüxū chadauxū ga yema cowarugü ga yexguma changoxetügu. Rü yema churaragü ga yema cowaruétügu ïxū rü nüxū nayexma ga norü ngèxcuxūnexū ga poxūruū ixīxū ga ñoma üxüketürüü iyauraxū. Rü yema poxūruū rü nixāmatü rü nidaumatü rü niyèuxmatü rü nidexmatü. Rü yema cowaruerugü rü ñoma aierurüü nixigü. Rü naäxgüwa ínaxūxū ga üxüema rü caxixū rü azufre. ¹⁸ Rü wüxi ga norü tomaëxpüxarü üyetücumü ga duūxügü rü nayue namaā ga yema tomaëxpüx ga chixexēēruū ga üxüema rü caxixū rü azufre

ga yema cowarugüèxwa íchoxÜxÜ. ¹⁹ Yerü ga yema cowarugü rü naäxwa rü nareexÜwa nixí ga nüxÜ nayexmaxÜ ga norü pora na duÜxÜgÜxÜ nadëixÜcëx. Yerü ga nareexÜgÜ rü ñoma äxtaperÜÜ nixÜgÜ, rü yemamaä nanangÖx ga duÜxÜgÜ rü ngÜxÜ nüxÜ ningexEE rü nanadai. ²⁰ Natürü ga yema togü ga duÜxÜgÜ ga tama yema poxcuruÜgÜmaä yuexÜ, rü tama nüxÜ narüxoë ga yema chixexÜgÜ ga naxÜgÜxÜ. Rü tama nüxÜ narüxoë na nüxÜ yacuÈxÜÜgÜxÜ ga ngoxogü rü norü tupananetachicünÈxÄgÜ ga uirunaxcëx rü dïërumünaxcëx rü cobrenaxcëx rü nutagünaxcëx rü nañnaxcëx. Rü yemaäcÜ nüxÜ nicuÈxÜÜgÜama ga yema norü tupananetachicünÈxÄgÜ ga ngearü maxÜäxÜ rü tama nüxÜ dauxÜ rü tama nüxÜ ïnÜxÜ rü tama ixÜxÜ. ²¹ Rü tama nüxÜ narüxoë na namäëtagÜxÜ, rü yayuüexÜ, rü nangëäegÜxÜ rü nangëtÈxgÜxÜ.

10

Oreariü ngeruü ga nüxÜ yexmaxÜ ga popera ga idixixÜchiga

¹ Rü nüxÜ chadau ga wüxi ga to ga Tupanaärü oreariü ngeruü ga daxÜguxÜ ga nañnewa írÜxÜxÜ. Rü wüxi ga caixanexÜärü ngäxÜwa nayexma, rü wüxi ga chirapa naëtÜgu nabo. Rü nachiwe rü ñoma üëxcürÜÜ niyauracÜÜ. Rü naparagü rü ta ñoma üxÜemarÜÜ niyauracÜÜ. ² Rü naxmëxwa nüxÜ nayexma ga wüxi ga poperaxacÜ ga íiwëgÜxÜ. Rü norü tügÜnepara rü taxtÜ i taxÜetÜgu nachicutü. Rü norü toxwepara rü waixÜmÜänegu nachicutü. ³ Rü ñüxÜchi ga nüma rü tagaäcÜ aita naxÜ ñoma wüxi ya ai ya tagaäcÜ aita üçürüÜ.

Rü yexguma aita naxüxgu rü 7 ēxpüxcüna naduruāchiane.⁴ Rü yexguma yema 7 ēxpüxcüna na naduruāchianexüguwena rü chanaxümatüchaū. Natürü nüxü chaxñü ga wüxi ga naga ga daxüguxü ga naānewa inaxüxü ga ñaxü choxü:

“¡Tâxü i cunangoxēexü i ngēma 7 i duruanexü nüxü ixuxü! ¡Rü ngexrüma na cunaxümatüxü!” ñaxü choxü. ⁵ Rü ñuxuchi ga yema Tupanaärü orearü ngeruü ga nüxü chadauxü na taxtü ga taxüetügu rü waixümüetügu nachicutüxü, rü daxü naxunagü ga norü tügünechacüü. ⁶ Rü inaxuneta naegagu ga Tupana ya yima guxüguma maxücü ya yima naxücü i daxüguxü i naāne rü ñoma i naāne rü taxtü i taxü rü guxüma i tacü nawa ngēxmagüxü. Rü ñanagürü ga yema orearü ngeruü:

“Ñuxma rü marü tāütáma nuxcü ningü i ngēma Tupana nüxü ixuxü. ⁷ Erü ngēxguma nawa nanguxgu na ngēma norü 7 i Tupanaärü orearü ngeruü inaxüguxü na yacueäxü ya norü corneta, rü ngēxguma tá nixi i yanguxü ga yema noxri ēxüguxü ga Tupanaärü uneta, yema nuxcümaüguxü ga norü orearü uruügümaä nüxü yaxuxü”, ñanagürü. ⁸ Rü yema naga ga noxri nüxü chaxñüxü ga daxüguxü ga naānewa inaxüxü, rü wenaxärü chomaä nidexa. Rü ñanagürü choxü:

“¡Naxütawa naxü i ngēma Tupanaärü orearü ngeruü i taxtü i taxüetügu rü waixümüäneetügu chicutüxü! ¡Rü nüxna nayaxu i ngēma poperaxacü i marü íiwëguxü i naxmëxwa ngēxmaxü!” ñanagürü. ⁹ Rü naxütawa chaxü ga yema orearü ngeruü, rü nüxna naxcèx chaca ga yema poperax-

acü na choxna naxāāxūcèx. Rü nüma rü ñanagürü choxü:

“Ñaã nixī. ¡Rü nayaxu rü nangōx! Rü cuèxwa rü berurerüü tá namaïcura. Natürü cuanüwa rü tá nanaxüxächi”, ñanagürü choxü. ¹⁰Rü yema orearü ngeruüméxëwa chanayaxu ga yema poperaxacü, rü chanangōx. Rü chauèxwa rü berurerüü namaïxcura. Natürü yexguma chanangōxguwena rü chauanüwa rü nanaxüxächi rü changuxneca. ¹¹Rü ñuxuchi chomaã nüxü nixu, rü ñanagürü choxü:

“Name nixī na wenaxärü Tupanaärü orexü quixuxü namaã i muxüma i nagúxüraüxü i duüxügü, rü muxüma i nachiüänecüäxgü i duüxügü, rü muxüma i duüxügü i to i nagawa idexagüxü, rü muxüma i nachiüänegüarü aëxgacügü”, ñanagürü choxü.

11

Taxre ga orearü uruüchiga

¹ Rü yemawena chanayaxu ga wüxi ga dexnemenèxä ga ngugüruü ixixüne ga choxna naxāxüne. Rü guma choxna naxäcü rü ñanagürü choxü:

“¡Inachi rü nangugü ya yima Tupanapata rü ngëma pumaraarü gutëxeruütaxmü! ¡Rü yaxugü rü ñuxre yiixü i ngëma duüxügü i ngëma Tupanaxü icuèxüügxü! ² ¡Natürü ngëma naäxtü ya Tupanapata, rü tääütáma cunangugü! Erü ngëma duüxügü i tama Tupanaäxü yaxöggüxüna marü nanaxä. Rü nümagü rü tomaëxpüx ya taunecüarü ngäxü tá chixexü namaã naxügü ya yima ïñe ya üünene ya Yerucharéü. ³Rü choma rü tá chanamu i taxre i chorü orearü uruügü na 1,260 i ngunexü

duǔxǔgümaā nüxű yaxugüxǔcèx i chorü ore. Rü nümagü i ngēma taxre rü tá niwěxchiru na ngēmawa duǔxǔgü nüxű cuěgxüxǔcèx na ngechaň nüxű nguxgüxű”, ñanagürü choxű. ⁴ Rü ngēma taxre i orearü uruňgü nixi i norü cuěxruň i ngēma taxre i nanetü i oríbu rü ngēma taxre i weraarü üruňgü i törü Cori ya ñoma i naāneärü yora ixīcüpēxewa ngēxmagüxű. ⁵ Rü ngēxguma texé chixexű namaā ügüchaňgu i ngēma taxre i orearü uruňgü, rü nümagü rü üxüema ya naäxwa ínacuexechinemaā tükü tá ínagu. Rü ngēmaäcü tá inayanaxoxeē i norü uwanügü. Rü ngēmaäcü tá tükü nadai ya yíxema chixexű namaā ügüchaňxě. ⁶ Rü ngēma taxre i orearü uruňgü rü nüxű nangēxma i pora na íyachaxächixǔcèx ya pucü na tama napuxǔcèx i guxüma i ngēma 1,260 i ngunexügü i nagu Tupanaärü orexű yaxugüxű. Rü ngēxgumarüü ta nüxű nangēxma i pora na nagüxű yaxixëegüäxǔcèx i dexá. Rü ngēxgumarüü ta nüxű nangēxma i pora na ñoma i naānewa namugüäxǔcèx i nagúxüraňxű i poxcuruňgü na ngēmaäcü ngúxű duǔxǔgüxű yangexëegüxǔcèx i ngēxguma ngēma taxre naxwèxegügu. ⁷ Natürü ngēxguma ngēma taxre i orearü uruňgü naguxxëegügu na nüxű yaxugüxű i Tupanaärü ore, rü ngēma ngoxo i ngēma äxmaxű i taguma iyacuáxüwa íxüxüxű, rü tá ngema taxrena nayuxu. Rü tá nüxű narüyexera, rü tá nanadai. ⁸ Rü ngēma naxünegü i ngēma taxre rü tá yima ïäne ga törü Cori nawa curuchawa ipotane ya Yerucharéüärü ítamügüwa nawogü. Rü yima ïäne rü nachixe rü ngēmacèx Chodomaärü ïänemaā rü Equituanemaā nanaxugü. ⁹ Rü tomaëxpüx i

ngunexüärü ngäxü rü muxüma i nagúxüraüxü i duüxügü rü muxüma i guxü i nachiüänecüäx i duüxügü rü muxüma i duüxügü i to i nagawa idexagüchigüxü, rü tá nüxü nadaugü i naxünegü. Rü tääutáma nanaxwèxegü na texé inatègxüxü. **10** Rü ngëma duüxügü i ñoma i naänewa maxëxü rü tá nataäegü na marü nayuexü i ngëma taxre. Rü ngëma na poraäcü nataäegüxüchixü rü tá nüguna ämare naxägü, yerü yema taxre ga orearü uruügü rü poraäcü nanachixewe rü naäewa nananguxüegü. **11** Natürü yema tomaëxpüx ga ngunexüärü ngäxüguwena, rü Tupana wenaxärü nanamaxëxëe ga yema taxre. Rü wenaxärü ínarüdagü. Rü guxüma ga yema duüxügü ga nüxü daugüxü rü poraäcüxüchi namuüe. **12** Rü ñüxüchi ga yema taxre ga orearü uruügü, rü nüxü naxinüe ga wüxi ga naga ga tagaäcü daxüguxü ga naänewa inaxüxü ga ñaxü:

“¡Nuä daxüwa pexí!” ñaxü. Rü yemaäcü ga nümagü rü wüxi ga caixanexügu daxüguxü ga naänewa naxi. Rü norü uwanügü rü yéma nüxü narüdaunü. **13** Rü yexgumatama poraäcü naxiäxächiane. Rü wüxi ga yema norü 10 arü üye ga guma iäne, rü niwèxgü. Rü 7,000 ga duüxügü nayue namaä ga yema iäxächiane. Rü yema togü ga duüxügü ga maxëxü rü poraäcüxüchi namuüe. Rü Tupana ya daxüguxü i naänewa ngëxmacüxü nicuëxüggü. **14** Rü yexma nayacuëx ga yema norü taxre ga chixexü. Natürü paxa tá ínangu i ngëma norü tomaëxpüx ixixü.

Guma norü 7 ga cornetachiga

¹⁵ Rü yema norü 7 ga Tupanaärü orearü ngeruň, rü nayacue ga norü corneta. Rü nayexma ga nagagü ga tagaäcü daxüguxü ga naãnewa inaxügüxü ga ñagüxü:

“Ñuxma rü yima mecü na namaã inacuèxgüxü i ñoma i naãne, rü nüma nixí ya tóru Cori ya Tupana rü Nane ya Cristu. Rü nüma rü guxügutáma namaã inacuèxgü”, ñagüxü. ¹⁶ Rü nümagü ga yema 24 ga äexgacügü ga norü tochicaxügüwa rütogüxü ga Tupanapéxewa, rü yexma nanangücuchitanü, rü Tupanaxü nicuèxüügü. ¹⁷ Rü ñanagürögü:

“Pa Torü Cori ya Tupana ya Guxüärü Yexera Poracüx, cuma rü woetama cuyexmaëcha, rü ñuxma rü ta cungëxmaëcha. Rü moxë cuxna taxägü, erü marü cugümëxëwa cunangëxmaxëe i guxüma, rü marü icunaxügü na namaã icucuáxü. ¹⁸ Rü ngëma duüßügü i tama cuxrü ixígüxü rü poraäcüxüchi nanuë, natürü nawä nangu i ngëma ngunexü i nagu tá cunapoxcuexü. Rü ngëxgumarüü ta marü nawä nangu na nüxü quicagüxü i guxüma i duüßügü i yuexü. Rü marü nawä nangu na nüxü cunaxütanüxü i ngëma curü duüßügü i curü orearü uruügü, rü ngëma duüßügü i cupëxewa imexü, rü guxüma i ngëma duüßügü i cuxü muüëxü i yaexü rü buexü. Rü marü nawä nangu na icuyanaxoxëëxü i ngëma duüßügü i nachix-exëëxü i ñoma i naãne”, ñanagürögü. ¹⁹ Rü ñuxüchi Tupanapata ga daxüguxü ga naãnewa yexmane, rü niwäxna. Rü yéma norü aixepewa nüxü chadau ga yema baú ga Tupanaärü uneta ga nutagu ümatüxü. Rü nibëjxbëxane, rü poraäcü nicuxcuane, rü naxiñxächiane rü poraäcü gáuxü narüyi.

12

Wüxi ga nge rü wüxi ga coya ga taxü

¹ Rü ñuxuchi daxüwa nangox ga wüxi ga cuèxruü ga taxü. Rü iyexma ga wüxi ga nge ga üèxcürüü iyaaurachirucüüçü. Rü ngïtüüçutüwa nayexma ga tauemacü. Rü yema ngïrü ngèxcueruü ga ngïëruwa yexmaxü, rü 12 ga woramacurigü nixigü. ² Rü yema nge rü itacharaü. Rü poraäcü aita ixü yerü ixíraxacüchaü rü poraäcü inguxnecaxüchi. ³ Rü yemawena daxüwa nangox ga to ga cuèxruü. Rü yéma nayexma ga wüxi ga coya ga taxüchixü ga dauxü ga 7 ga naëru nüxü yexmaxü rü 10 ga naxchatacüxre. Rü wüxicigü ga naëruwa rü nüxü nayexma ga norü ngèxcueruü. ⁴ Rü na-reexümaä inayatúchigü ga wüxitücumü ga norü tomaëxpüxarü üye ga woramacurigü, rü ñoma ga nañneetügu nanawogü. Rü yema coya rü ngïpëxegu nayachi ga yema nge ga íraxacüchaüçü, yerü tuxü nangõxchaü ga guxema ngïxäcüxe ga yexguma tabuxgu. ⁵ Rü yema nge rü ixíraxacü, rü nayatü. Rü nüma rü tá guxü i nachiüâneärü äëxgacü nixi, rü tá namaä inacuèx. Natürü ga guma ngïne rü Tupana ngixna nanayaxu rü yema ínatoxüwa nanaga. ⁶ Rü yema nge rü wüxi ga nachica ga ngextá taxúema íxäpataxüwa iña. Rü yéma Tupana ngïxcëx nanamexëe ga wüxi ga ngïchica na yéma ngïxna nadauxüçëx rü ngïxü naxüwemüxüçëx ga 1,260 ga ngunexü. ⁷ Rü yemawena ga daxüwa rü nügü nadai. Rü Miguere ga Tupanaärü orearü ngeruügürü äëxgacü ixicü rü guxüma ga natanüxü ga orearü ngeruügürü, rü nügü nadai namaä ga yema coya ga taxüchixü

rü norü orearü ngeruÜgü. Rü yema coya rü ñuxuchi norü orearü ngeruÜgü i chixexü rü poraäcü Tupanaärü orearü ngeruÜgümaä nügü nadai. ⁸ Natürü ga yema coya rü norü orearü ngeruÜgü rü tama Tupanaärü orearü ngeruÜgxü narüporamaëgü. Rü ñuxuchi ga yema coya rü norü orearü ngeruÜgü rü nangechica ga daxÜguxü ga naänewa. ⁹ Rü yemaäcü ínatexüchi ga daxÜguxü ga naänewa ga yema coya ga yema nuxcümaÜxü ga äxtape. Rü nüma rü ngoxogu rü Chatanágu naxäega. Rü nüma nixi i guxüma i ñoma i naänecüäx i duÜxÜgüxü nawomüxëëxü. Rü nüma rü norü orearü ngeruÜgümaä ñoma ga naänegu narüwoü. ¹⁰ Rü ñuxuchi nüxü chaxinü ga wüxi ga naga ga daxÜguxü ga naänewa tagaäcü ñaxü:

“Ñuxma rü marü nawa nangu na törü Tupana rü norü duÜxÜgüxü namaxëëxü. Rü ñuxma rü nüma tükü nüxü nadauxëë na guxüärrü yexera naporaxü rü guxüärrü äëxgacü yiixü. Rü Nane ya Cristu rü marü tükü nüxü nadauxëë na guxümaä inacuáxü. Yerü marü daxÜguxü ga naänewa ínatexüchi ga Chataná ga ngunecü rü chütacü törü Tupanapëxewa taeneëgüxü yeÜkürü ixuechaxü. ¹¹ Rü nümagü ga yema taeneëgü, rü marü Chatanáxü narüyexeragü nagügagu ga guma pecaduarü utanüçëx yucü rü nagagu ga Tupanaärü ore ga nüxü yaxugüxü. Yerü ga nümagü rü tama nayanuxÜgü ga norü maxü, rü ínamemaregü na Tupanacëx nayuexü. ¹² ¡Rü ngëmacëx petaäëgü i guxäma i pema i daxÜguxü i naänewa ngëxmagüxe! ¡Natürü pengechaÜtümüÜgü i pema i yea naâne i pecaduåxüwa ngëxmagüxe rü

taxtü i taxüwa ngẽxmagüxe! Erü ngẽma ngoxo i Chataná rü marü petanügu narütáe. Rü poraăcü nanu i nüma erü marü noxretama i ngunexü nüxü ínayaxü na chixexü naxüxü, erü paxa tá napoxcu”, ñanagürü ga yema naga. ¹³ Rü yema coya ga taxüchixü ga Chataná nagu icúxü rü yexguma nügü yacuëxächigu ga ñoma ga naänegu na natáexü, rü ngíwe ningéchigü ga yema nge ga íraxacüçü. ¹⁴ Natürü ga Tupana rü ngixü naxüxpexatü ga yema nge. Rü nanaxïyüpexatügüraxü. Rü yemaăcü nachica ga ngextá taxúema íxăpataxüwa iña naxchaxwa ga yema coya ga Chataná nagu icúxü.. Rü yema nachicawa nixí ga Tupana ngíxna dauxü, rü ngíxü üwemüxü ga tomaëxpüx ga taunecüarü ngăxü. ¹⁵ Rü yema coya ga Chataná rü dexá nügüèxwa ínaxüxüxëe na wüxi ga natü naxüxüçex, rü yema natümaă ngíxü yachaxëëxüçex ga yema nge. ¹⁶ Natürü ga waixümü rü ningëx na iyachexëëxüçex ga yema dexá ga coya nügüèxwa íxüxüxëëxü. ¹⁷ Rü ñuxüchi ga yema coya ga Chataná, rü poraăcüxüchima ngímaă nanu ga yema nge. Rü ínixü na nügü namaă yadëixüçex ga yema togü ga ngíxäcügü ga yema nge. Rü ngẽma ngíxäcügü i ngẽma coyamaă nügü dëixü, rü ngẽma nixí i ngẽma duüxügü i meă Tupanaärü ore ga ïnüexü rü meă yaxõgüechaxü i Ngechuchu ya Cristuarü ore i aixcüma ixíxü. Rü ñuxüchi ga yema coya rü norü numaă taxtü ga taxüänacügu nayarüñu.

13

Taxre ga ngoxogüchiga

¹ Rü nüxű chadau ga wüxi ga ngoxo ga taxű ga taxtügu íñuāchixű ga 7 eruxű rü 10 chatacuxrexű. Rü wüxichigü ga naxchatacuxrewa rü nüxű nayexma ga norü ngèxcueruű. Rü naērugüga naxümatü ga ñuxre ga naegagü ga Tupanamaä guxchigagüxű. ² Rü yema ngoxo ga nüxű chadauxű, rü wüxi ga airüü nixí. Rü naxměxgü rü chatü ga taxüměxěgürüü nixí. Rü naqx rü wüxi ga aièxrüü nixí. Rü yema coya ga Chataná rü yema ngooxoxű naporaxeē na naxrüü naporaxüçèx rü naxrüü äëxgacü yiixüçèx na ñoma ga naänemaä inacuáxüçèx. ³ Rü wüxi ga naēruwa ga yema ngoxo, rü nüxű nayexma ga wüxi ga taxű ga norü oxri ga namaä nayuxchaňxű. Natürü ga yema norü oxri rü nüxű nixě, rü naxcèx nitaane. Rü guxňma ga ñoma ga naänecüňäx ga duňxügü rü poraäcü yema ngoxomaä nabaixächie, rü nawe narüxi. ⁴ Rü ga duňxügü rü yema coya ga Chatanáxű nicuèxüügü yerü yema ngooxoxű naporaxeē na äëxgacü yiixüçèx. Rü yexgumarüü ta yema ngooxoxű nicuèxüügü, rü ñanagürügü:

“¿Texé tangěxma ya ñaä ngoxorüü poraxe? ¿Rü texé tapora na namaä tügü taděixű?” ñanagürügü. ⁵ Natürü ga Tupana rü tama yema ngoxona nanachuxu na nügü yacuèxüüxüçèx rü tacü Tupanamaä yaxugüxüçèx rü äëxgacü na yiixüçèx ga 42 ga tauemacü. ⁶ Rü yemaäcü chixexű naxü ga yema ngoxo. Rü poraäcü tacü Tupanamaä nixugü. Rü Tupanamaä naguxchiga, rü napatamaä rü ta naguxchiga, rü tümamaä naguxchiga ya guxňma ya yíxema daxüguxű i naännewa ngěxmagüxe. ⁷ Rü yema coya ga Chataná rü yema ngooxoxű naporaxeē na Tupanaärü

duǔxügumaã nügü nadéixücèx ñuxmatáta tükü nayexera. Rü ãëxgacüxü nayaxixëe na namaã inacuáxücèx ga nagúxüraüxü ga duǔxügü ga guxüma ga nachiüñanecüxü ga nagúxüraüxü ga nagawa idexagüxü. ⁸ Rü tá ngëma ngoxoxü nicuëxügü i guxüma i duǔxügü i ñoma i naañewa maxëxü i noxitama naâne üxgu ngeégagüxü nawa i norü popera ya yima pecaduarü utanücèx yucü i nagu yawügüäxü i ngëma duǔxügü i marü Tupana nüxna naxäxü i maxü i taguma gúxü. ⁹⁻¹⁰ Rü ngëxguma texé ãxchixëgu, rü name nixi i naga taxinü i ñaã tá pemaã nüxü chixuxü. Rü ngëxguma texé tûmamaã naxuegugu na tükü yayauxgüxü, rü noxtacüma tá tiyaxu. Rü ngëxguma texé tûmamaã naxuegugu na tükü yamëgxüxü, rü noxtacüma tá tükü nimëxgu. Rü ngëmacèx ya yíxema Tupanaärü duǔxügü ixígüxe, rü woo tacü rü guxchaxü tükü ngupetügu, rü tanaxwèxe na yaxna namaã taxinüëxü rü tayaxõgüamaxü. ¹¹ Rü yemawena nüxü chadau ga wüxi ga to ga ngoxo ga taxrechatacuxrexü ga waixümüñanewa íxüxüxü. Rü yema naxchatacuxre rü ñoma carneruchatacuxrerüü nixi. Natürü ga naga rü wüxi ga coya ga taxüchixügarüü nixi. ¹² Rü yexguma yema nüxíraüxü ga ngoxopëxewa nayexmagu, rü naxrüütama napora. Rü ñoma ga nañnemaã inacuëx, rü nanamu ga ñoma ga naañewa maxëxü ga duǔxügü na yema nüxíraüxü ga ngoxo ga ixëärü oxriáxüxü na yacuëxüügüxücèx. ¹³ Rü yema ngoxo nanaxü ga taxü ga cuëxruügü ga duǔxügü tama nüxü cuáxü na naxügüäxü. Rü daxüwa nanayixëe ga üxü, rü ñoma ga nañnegu

nayi napēxewa ga duǔxǔgü. ¹⁴ Natürü ga Tupana rü tama yema ngoxona nanachuxu na ñoma ga nañnewa maxēxü ga duǔxǔgüxü nawomüxeēxü namaä ga yema cuèxruügü ga yema nüxiraüxü ga ngoxopēxewa naxüxü. Rü yemaäcü ga yema ngoxo rü duǔxǔgüxü namu na naxügüäxüçèx ga naxchicünèxä ga yema nüxiraüxü ga ngoxo ga taramaä chexexü rü poraäcü rüxoxü rü tama yuxü. ¹⁵ Rü Tupana rü tama yema to ga ngoxona nanachuxu na namaxeēäxüçèx ga yema nüxiraüxü ga ngoxochicünèxä. Rü yemaäcü ga yema ngoxo rü nanamaxeē ga yema naxchicünèxä na yadexaxüçèx rü na nadaiäxüçèx ga guxüma ga yema duǔxǔgü ga tama nüxü icuèxüügüxü. ¹⁶ Rü yexgumarüü ta guxüma ga duǔxǔgüxü namu na norü tügünemëxewa rü ëxna nacatuwa nüxü na nayexmaxüçèx ga wüxi ga cuèxruü ga yema ngoxoéga ixixü. Rü yemaäcü nanamu ga guxüma ga duǔxǔgü rü woo buxü rü ëxna yaxü, rü woo duǔxǔgü i muärü dïëruäxgüxü rü ëxna ngearü dïërüäxgüxü, rü woo duǔxǔgü i ngearü coriäxgüxü rü ëxna duǔxǔgü i ixäärü coriäxgüxü. ¹⁷ Rü taxucürüwa texé tümaärü tacüçèx tataxe rü ëxna tümaärü tacümaä tataxe ga yexguma tümaärü tügünemëxewa rü ëxna tümacatuwa tükü natauxgu ga yema ngoxoéga rü ëxna yema ngoxoégaarü cuèxruü ga númeru. ¹⁸ Rü ñaä orexü na icuáxüçèx, rü tanaxwèxe na tükü nangëxmaxü i törü cuèx. Rü yíxema tükü nangëxmaxë i tümaärü cuèx, rü name nixi i tanangugü i ngëma númeru i ngëma ngoxoéga ixixü. Erü ngëma númeru rü wüxi i yatüégachiréx nixi. Rü ngëma númeru rü 666 nixi.

14*Yema 144,000 ga duňxügüarü wiyaе*

¹ Rü yemawena ichadawenü, rü nüxü chadau ga guma pecaduarü utanüçèx yucü ga guma mèxpüne ga Siõugu ãeganeetügu chicü. Rü naxütawa nayexma ga 144,000 ga duňxügü ga nacatüwa ixäegaxü namaä ga guma pecaduarü utanüçèx yucüéga rü Nanatü ya Tupanaega. ² Rü ñuxuchi nüxü chaxñü ga wüxi ga naga ga tagaxü ga daxüguxü ga naãnewa inaxüxü ga ñoma taxü i cotüna i chuxchuxügarüü ixixü rü ñoma poraäcü yaduruanexürüü ixixü rü ñoma muxüchixü i duňxügü i arpawa ípaxetagüxürüü ixixü. ³ Rü yema 144,000 ga duňxügü rü nagu nawiyaegü ga wüxi ga yexwacaxüxü ga wiyaе napëxewa ga Tupanaärü tochicaxü rü napëxewa ga yema ägümüçü ga daxücüäx ga maxëxü rü napëxewa ga yema 24 ga ãëxgacügü. Rü taxucüruwama texé ga togue nüxü tacuèxéga ga yema wiyaе. Rü yema 144,000 ga duňxügüxicatama nixí ga nüxü cuègxüxü. Rü yema nixí ga Tupana ñoma ga naãnewa deixü na namaxëxëëäxüçèx. ⁴ Rü yema nixí ga duňxügü ga tama ñoma ga naãneärü ngúchaü i chixexümaä nügü ãüächiarü maxüäxgüxü rü tama nüxü rüxoexü na Tupanaäxü yaxögüäxü. Rü nümagü rü yima Tupana Nane ga pecaduarü utanüçèx yucüwe narüxí i ngextá ínaxüxüwa. Rü yemagü nixí ga ñoma ga naãnecüäxtanüwa nüxira Tupana naxçèx taxexü na noxrü rü Naneärü duňxügü i üünexü yixígüxüçèx. ⁵ Rü yematanüwa rü

taguma texé nüxü taxinü na doraxü yaxugüxü,
erü Tupanapēxewa rü nataxuma i norü chixexü.

Orearü ngeruügü ga daxūcüäxärü orechiga

⁶ Rü ñuxuchi nüxü chadau ga wüxi ga to
ga orearü ngeruü ga daxüguxü ga nañegu
íxexeüxü ga iyangexü ga Tupanaärü ore i
guxügutáma ixixü, na guxü i nachiüñecüäxgümaä
rü nagúxüraüxü i duüxügümaä rü guxüma i
duüxügü i nagúxüraüxü i nagawa idexagüxümaä
nüxü yaxuxüçèx. Rü yemaäcü inayange ga yema
Tupanaärü ore na guxüma i ñoma i nañewa
maxëxü i duüxügümaä nüxü yaxuxüçèx. ⁷ Rü
tagaäcü ñanagürü:

“¡Nüxü pemuuë ya Tupana rü nüxü picuëxüügü!
Erü marü nawa nangu na guxüma i duüxügüna
naçaxü. ¡Rü nüxü picuëxüügü ya yima naxüçü i
daxüguxü i nañe rü ñoma i nañe rü taxtü i taxü rü
guxüma i natüxacügü!” ñanagürü. ⁸ Rü yemawena
nangox ga to ga orearü ngeruü ga daxücüäx, rü
ñanagürü:

“Marü nagu nayarüchixe ya yima ïäne ya
taxüne ya Babiróniä, rü nagu napogüe rü
nayawëxtaügüxëe ya norü ïgi. Yerü yema
ïäneçüäx rü nanachixexëe ga guxüma ga to ga
nachiüñecüäx ga duüxügü. Rü guxüma ga
yema duüxügüxü namu na naxügüäxüçèx ga
yema chixexü ga guma ïänewa naxügüxü ga
Tupanapēxewa poraäcü chixexü”, ñanagürü.
⁹⁻¹⁰ Rü yemawena nangox ga to ga orearü ngeruü
ga tagaäcü ñaxü:

“Ngëgxuma chi texé nüxü icuëxüügu i ngëma
ngoxo rü naxchicünëxäxü ticuëxüügu rü tügü

itaxāxgu na tümacatüwa rü ēxna tümamēxēwa ngēma ngoxoégamaä tacuèxruüäxü, rü Tupana rü poraäcüxuchi tá tüxü napoxcu namaä i ngēma poxcu i guxüärü yexera ixixü i nümatama ya Tupana norü numaä namexēëxü. Rü üxümaä rü azufre i iyauraxümaä tá ngúxü tüxü ningexëe napêxewa i norü orearü ngeruügü rü napêxewa ya yima Nane ga pecaduarü utanüçèx yucü.

11 Rü naëma ya yima üxü ya nawa Tupana ngúxü tüxü ingexëene, rü guxügutáma ngēma nicaixqueecha. Rü bai i írarüwa tá tüxü narüna i ngēma ngúxü ya yíxema ngēma ngooxoxü rü ngēma ngoxochicünëxäxü icuëxüügüxe rü tögü ixäxë na ngēma ngoxoégamaä taxäegaxü. Rü bai i ngunecü rü bai i chütacü tá tüxü narüna i ngēma ngúxü”, ñanagürü.

12 Rü ngëmacëx ya yíxema Tupanaärü duüxügü ixígüxe rü norü orega ñüexë rü Ngechuchuaxü yaxögüxe, rü name nixi na yaxna namaä taxinüexü rü tayaxögüamaxü ega woo tacü rü guxchaxü tüxü ngupetügu.

13 Rü ñuxuchi nüxü chaxñü ga wüxi ga naga ga daxüguxü ga nañnewa inaxüxü ga ñaxü choxü:

“¡Naxümatü i ñaä ore i tá cumaä nüxü chixuxü! Rü ñuxmaücüü tá tataäegü ya yíxema törü Cori-axü meä yaxögüäcüma yuexe. Erü Tupanaä i Üünexü rü ñanagürü: ‘Ngü, ngëmáäcü tá tataäegü ya yíxema, erü tá itarüngüë nüxna i tümaärü pracügü. Rü ngëma mexü i taxügüxü rü tümamaä wüxigu daxüguxü i nañnewa tá naxü’”, ñanagürü.

Ñoma i nañnewa nanade i ngëma duüxügü i Tupanaärü ixígüxü

14 Rü ñuxuchi ichadawenü rü nüxü chadau ga wüxi ga caixanexü ga cómrixü. Rü yema caixanexüetüwa narüto ga Tupana Nane ga duňxixü ixicü. Rü naeruwa nayexma ga wüxi ga norü ngèxcueruü ga uirunaxcèx. Rü namexwa nayexma ga wüxi ga cüxchi ga ínapomaguxü ga têxechixü.
15 Rü Tupanapatawa ínaxüxü ga wüxi ga to ga orearü ngeruü ga tagaäcü ñaxü nüxü ga guma caixanexüetüwa rütocü:

“¡Inaxügü na cunadexü i ngëma duňxügü i cuxrü ixígüxü! Erü marü nawa nangu na cugüxütawa cunagagüxü, erü ngëma curü duňxügü i ñoma i nañnewa ngëxmagüxü rü ínamemare na cunadexü”, ñanagürü. **16** Rü ñuxuchi ga guma yema caixanexüetüwa rütocü rü ñoma trigü i buxuxürüü naâneetügu ngîmaä nayabuächi ga norü cüxchi. Rü nanade ga yema norü duňxügü ga ñoma ga nañnewa yexmagüxü. **17** Rü ñuxuchi daxüguxü i nañnewa ngëxmane ya Tupanapatawa ínaxüxü ga wüxi ga to ga orearü ngeruü ga nüxü nayexmacü ga wüxi ga cüxchi ga ínapomaguxcü ga têxechixcü. **18** Rü yema pumaraarü gutëxeruütaxmüwa ínaxüxü ga wüxi ga to ga orearü ngeruü ga üxümaä icuáxü. Rü nüma rü tagaäcü ñanagürü nüxü ga yema to ga orearü ngeruü ga yema cüxchi ga ínapomaguxcü ga têxechixcü nüxü yexmaxü:

“¡Inaxügü na cunadexü i ngëma duňxügü i yéa nañnewa ngëxmagüxü i tama Tupanaäru ixígüxü! Erü marü nawa nangu na Tupana napoxcuexü”, ñanagürü. **19** Rü yema orearü ngeruü rü ñoma ga naâneetügu ngîmaä nayabuächi ga norü cüxchi. Rü nayadexechi ga yema duňxügü ga tama Tu-

panaärü ixígüxű ga ñoma ga nañewa yexmagüxű. Rü wüxi ga taxű ga nachicagu nanawocu na yexma Tupana norü numaã nadéixüçèx, ñoma ubagü iméixtüňxürü. ²⁰ Rü yema nachica ga ñaneärü ïxpemawa yexmaxügu nanadai. Rü guma nagü ga yéma íyaxüchicü, rü 300 ga kilómetru inayarübaichi, rü wüxi ga metruarü ngäxű nixí ga norü mätama ga guma nagü.

15

Tupanaärü orearü ngeruügü ga nüxű nayexmaxü ga 7 ga poxcuruügü

¹ Rü ñuxüchi ga daxüguxű ga nañewa rü nüxű chadau ga wüxi ga to ga taxű ga cuèxruű ga namaã ibaixâchixű. Rü nayexma ga 7 ga orearü ngeruügü ga daxüçüñax ga nüxű yexmagüxű ga 7 ga poxcuruü. Rü yema poxcugu nixí ga yagúxű ga norü nú ga Tupana. ² Rü yexgumarüü ta nüxű chadau ga ñoma wüxi ga nanaxtaaétüwaraňxű ga woruarüü iyauraétücüňxű ga üxüema nawa inachixű. Rü yéma tayexmagü ga guxema nüxű rüyexeraxe ga yema ngoxo rü yema ngoxochicünèxã rü yema ngoxoéga rü yema número ga yema ngoxoéga ixixű. Rü yema nanaxtaaétüraňxűgu tachigü. Rü tüxű nayexmagü ga tümaärü paxetaruügü ga arpa ga Tupana tüxna ãxű. ³ Rü nagu tawiyaegü ga Moïché ga Tupanaärü duňxű ixicüarü wiyae. Rü yexgumarüü ta nagu tawiyaegü ga yema wiyae ga guma Tupana Nane ga pecaduarü utanüçèx yucüarü ixixű ga ñaxű:

“Pa Torü Cori ya Tupana ya Guxüärü Yexera Poracüx, nataxüchi rü namexëchi i guxüma

i ngēma cuxüxű. Rü cuma rü guxügutáma guxüma i nachiüänegüarü ãëxgacü quixi. Rü cuma rü aixcüma meäma namaä icucuèx rü taguma quidora.⁴ ¿Rü texé tääütáma cuxü tamuň, Pa Corix? ¿Rü texé tääütáma cuxü ticuèxüň? Erü cuma rü cuxicatama nixi i üünecü quiixü. Rü guxüma i nachiüänecüäx rü nuä tá naxi, rü tá cuxü nicuèxüggü. Yerü marü nüxü nadaugü na quixaixcümaxü i guxüma i ngēma nüxü quixuxüwa rü aixcüma mea cunangugüxü i guxüma i ngēma chixexü ügüxü rü ngēma mexü ügüxü”,

ñanagürü ga yema wiya. ⁵ Rü yemawena ichadawenü rü nüxü chadau ga daxüguxü ga naännewa na yawänxaxü ga yema nachica ga üünexü ga Tupanapataarü aixepewa yexmaxü ga ngexta namaä ínanguxügüxüwa ga guma nuta ga Tupanaärü mugü nagu ümatüçü. ⁶ Rü guma Tupanapatawa ínachoxü ga yema ⁷ ga orearü ngeruüggü ga daxücüäx ga nüxü nayexmagüxü ga yema ⁷ ga poxcuruüggü. Rü naxchiru ga mexëchixümaä rü iyauracüüxümaä nixäxchiru. Rü yema norü goyeremüüggü rü uirunaxcèx nixi. ⁷ Rü ñuxüchi wüxi ga yema ägümüçü ga daxücüäx ga maxüxü, rü wüxicigü ga yema ⁷ ga orearü ngeruüggüna nanaxä ga wüxi ga copa ga uirunaxcèx ga Tupana ya guxüguma maxëchacüarü nu i äüçümaxümaä ixääcuxü. ⁸ Rü guma Tupanapata rü namaä naxääcu ga yema caixema ga Tupana ya mexëchicü rü poracüwa ne ūxü. Rü taxucürüwama texé yexma taxücu ñuxmata nagú ga yema ⁷ ga poxcuruü ga yema ⁷

ga orearü ngeruÜgüaxÜ yexmaxÜ.

16

copagü ga Tupanaärü numaã ixääcuxüchiga

¹ Rü ñuxuchi nüxÜ chaxñü ga wüxi ga naga ga tagaäcÜ guma Tupanapatawa inaxÜxÜ ga ñaxÜ nüxÜ ga yema 7 ga orearü ngeruÜgÜ:

“jNgema pexÜ, rü naâneetüwa peyabagüäcu i ngëma 7 i copagü i Tupanaärü nu i äücumaxÜmaã ixääcuxÜ!” ñanagürü. ² Rü yéma naxÜ ga wüxi ga Tupanaärü orearü ngeruÜ, rü naâneetügu nayabaäcu ga norü copa. Rü guxÜma ga duÜxÜgÜ ga yema ngoxoégamaã ixäegaxÜ rü yema ngoxochicünèxäxÜ icuèxÜÜgxÜ, rü nawa inayarügogü ga taixna ga nguxuchixÜ ga taguma ixëxÜ. ³ Rü yema norü taxre ga orearü ngeruÜ, rü taxÜ ga taxtüétügu nayabaäcu ga norü copa. Rü nagüxÜ nananguxuchi ga dexá, rü ñoma wüxi i duÜxÜ i texé imáxÜgürüÜ nixÜ ga dexá. Rü guxÜma ga tacü ga taxtüwa maxëxÜ rü nayue. ⁴ Rü yema norü tomaëxpÜx ga orearü ngeruÜ rü natügütügu rü natüxacügütügu nayabaäcu ga norü copa. Rü guxÜma ga yema natügÜ rü natüxacügÜ, rü nagüxÜ nanacëxichi. ⁵ Rü ñuxuchi nüxÜ chaxñü ga yema Tupanaärü orearü ngeruÜ ga guxÜma ga dexámaã icuáxÜ ga ñaxÜ:

“Pa Torü Cori ya Tupana ya ÜünecÜ ya Woetama YexmaëchacÜ rü Ñuxma NgëxmaëchacÜ, cuma rü wüxi i mexÜ cuxÜ na ngëmaäcÜ dexá nagüxÜ cunacëxichixëëxÜ naxchaxwa i ngëma duÜxÜgÜ. ⁶ Yerü nümagü rü nanadai ga yema curü duÜxÜgÜ rü curü orearü uruÜgÜ, rü inanaba ga nagü. Rü

ñuxma i cuma rü wüxi i mexű nixi i cuxüxű na ngëma dexá nagüxű cunacèxichixëexű na nawa naxaxegüxüçex. Yerü yema nixi ga yema nanaxwèxegüxű rü yemacèx nixi ga curü duňxügüxű nadëixü”, ñaxü. ⁷ Rü nüxü chaxinü ga wüxi ga naga ga yema pumaraarü gutëxeruňtaxmüwa inaxüxű ga ñaxü:

“Ngü, Pa Cori ya Tupana ya Guxüärü Yexera Poracüx, aixcüma nixi i namexű i ngëma cuxüxű”, ñaxü. ⁸ Rü yema norü ãgümüçü ga orearü ngeruň rü üèxcüétügu nayabaäcu ga norü copa. Rü yemaäcü poraäcü nananaiemaxëe ga üèxcü na yema norü nañemaxümaä ínaguäxüçex ga duňxügü. ⁹ Rü guxüma ga duňxügü rü poraäcü nüxü nanguxema, natürü tama nüxü narüxoe ga nacüma ga chixexü rü tama Tupanaxü nicuèxügü. Rü naguxchigagüama namaä ga Tupana ya guxüma i ngëma poxcuruňmaä icuäcü. ¹⁰ Rü yema norü wüxiñéexpüx ga orearü ngeruň, rü yema ngoxoarü tothicaxüetügu nayabaäcu ga norü copa. Rü guxüwama ga ngextá ãëxgacü íyïxüwa ga yema ngoxo, rü naxëäne. Rü yema na poraäcü nüxü nangúxü ga duňxügü, rü nügü nangöörü conüäxgü. ¹¹ Natürü woo yemaäcü nüxü na nangupetüxü ga duňxügü, rü tama nüxü narüxoechoaü ga yema chixexü ga naxügüxü. Natürü yema na poraäcü nüxü nangúxü ga norü taixnagü, rü naguxchigagüama namaä ga Tupana ya daxügucü. ¹² Rü yema norü 6 ga orearü ngeruň, rü yema taxtü ga Eufráteétügu nayabaäcu ga norü copa. Rü inayache ga yema taxtü na wüxi ga nama na yïixüçex naxcex ga yema nachiñänegüarü ãëxgacügü ga üèxcü íyarügoxüwa

ne ñixü. ¹³ Rü nüxü chadau rü yema coyaăxwa, rü yema nüxiraăxü ga ngoxoëxwa, rü yema to ga ngoxo ga yema orearü uruňnetaeñwa, rü wüxiëwachigü ínaxüxü ga wüxi ga naăe ga chixexü ga ñoma cururürüü ixixü. ¹⁴ Rü yema ngoxoăegü nixi ga naxügütü ga yema taxü ga cuëxruăgü ga duăxügü taxucürüwa ügütü. Rü yema ngoxogü rü ínachoxü na nangutaquëxexëegüäxüçèx i guxüma i ñoma i naănewa ngëxmagüxü i nachiăanegüarü äëgxacügü na Tupana ya Guxüärü Yexera Poracümaä nügü nadaixüçèx i ngëxguma nawa nanguxgu i naăneärü gux. ¹⁵ Natürü dücxax, rü pexuăegü erü törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu rü ñanagürü:

“Choma rü ngürüăchi taxúetáma choxü ínanguxëeyane íchangu, ñoma wüxi i ngîtëxáxü ínguxürüü. Rü tataăe ya yíxema ímemarexe ñoma wüxi i duăxü i naxchiru ímexëexürrüü na tama tangexchiruxüçèx rü taxänexüçèx i ngëxguma íchanguxgu”, ñanagürü. ¹⁶ Rü yema ngoxogü, rü nanangutaquëxexëe ga guxüma ga ñoma ga naănewa yexmagüxü ga nachiăanecüăxgüarü äëgxacügü. Rü yema nachica ga nawa nangutaquëxegüxü, rü Armaguedóügu naxäega i Yudíugügawa. ¹⁷ Rü yema norü 7 ga orearü ngeruü, rü buanecügumare nayabaăcu ga norü copa. Rü guma Tupanapata ya daxüguxü i naănewa ngëxmanewa inanaxü ga wüxi ga naga ga tagaxü ga yema Tupanaärü tochicaxüwa inaxüxü ga ñaxü:

“Marü ningü”, ñaxü. ¹⁸ Rü nibëixbëxane, rü poraăcü nicuxcuane, rü niduruane. Rü poraăcü naxiăxächiane. Rü noxri Tupana duăxügütü

üxgumama rü taguma nayexma ga wüxi ga ïäxächiane ga yemarüü poraxü. ¹⁹ Rü guma ïäne ga taxüne ga Babiróniã, rü tomaëxpüxgu ningüxyeane. Rü guma ïänegü ga ñoma ga naännewa yexmagüne rü niwèxtaÜgü. Rü Tupana rü nüxna nacuaxächi ga guma ïäne ga Babiróniãärü chixexü. Rü yemacèx norü numaã poraäcü nanapoxcu ga guma ïäne, yerü poraäcüxüchi namaã nanu. ²⁰ Rü guxüma ga capaxügü rü guxünnema ga mèxpünegü, rü inayarüxogü. ²¹ Rü daxüwa narüyi ga gáuxü ga itapütaxü, rü duÜxügütüga nayı. Rü wüxitüchigü ga yema gáuxü, rü 40 ga kilogu nixi ga nayaxü. Rü ga duÜxügü rü Tupanamaã naguxchigagü nagagu ga yema poxcuruü ga gáuxü, yerü poraäcü nüxü nangux ga yema poxcu ga Tupana namaã napoxcuexü.

17

İäne ga Babiróniã ga wüxi ga nge ga ngëäëxü-chicügu ixuxüne

¹ Rü yema 7 ga orearü ngeruÜgü ga nüxü yexmagüxü ga 7 ga copagü, rü yematanüwa rü wüxi ga orearü ngeruü, rü chauxcèx nixü, rü ñanagürü choxü:

“¡Nuã naxü! Rü tá cuxü nüxü chadauxëë i tacü tá nixi i ngirü poxcu i ngëma nge i ngeäëxüchicü i taxü i dexágüétüwa rütoxcü. ² Rü ñoma i naännewa ngëxmagüxü i nachiÜänegüarü aëxgacügü, rü ngëmaã namaxë, rü yemaäcü poraäcü chixexü naxügü. Rü guxüma i ñoma i naänecüäx, rü ngirü chixexü nüxna naxüe”, ñanagürü. ³ Rü yexguma Tupanaäë i Üünexü yemaäcü choxü ngoxetüxëëgu,

rü yema orearü ngeruü rü wüxi ga nachica ga ngextá taxúema íxãpataxüwa choxü naga. Rü yéma ngíxü chadau ga wüxi ga nge ga wüxi ga ngoxo ga dauxüetüwa rütöxcü. Rü yema ngoxo rü guxüwama naxäegaxüne, rü yema naegagü rü Tupanamaä naguxchiga. Rü 7 nixi ga naëru rü 10 ga naxchatacuxre. ⁴ Rü yema nge rü wüxi ga naxchiru ga dauxracharaxü rü dauxümaä ixäxchiru. Rü uirumaä rü nutagü ga mexëchicümaä ingäxäe. Rü ngíxmëxwa ngíxü nayexma ga wüxi ga copa ga uirunaxcèx. Rü yema copa rü namaä naxääcu ga nagúxüraüxü ga yema Tupanapëxewa chixexü rü nagúxüraüxü ga chixexügü ga yema nge üxü. ⁵ Rü ngïcatügu naxümatü ga wüxi ga naega ga taxúema nüxü cuáxü na ñuxü ñaxüchiga yiixü. Rü yema naega rü ñanagürü:

“Rü yima Babiróniä rü guxüma i ngema duüxügü i chixexü ügxü i ñoma i naänawa maxëxüarü mamá nixi”, ñanagürü. ⁶ Rü ngíxü chadau ga yema nge ga na nangäxüxü namaä ga guma nagü ga yema duüxügü ga Tupanaärü ixígüxü rü yema duüxügü ga Ngechuchuarü orexü na yaxugüxücèx dëixü. Rü yexguma yemaxü chadëuxgu, rü chabaixächi. ⁷ Rü yexguma ga yema orearü ngeruü rü ñanagürü choxü:

“¿Tacüçèx cubaixächi? Dúcèx, tá cumaä nüxü chixu na tacüchiga yiixü i ngëma nge, rü tacüchiga yiixü i ngëma ngoxo i 7 eruxü rü 10 chatacuxrexü i naëtuwa natoxü. ⁸ Rü ngëma ngoxo i nüxü cudaduxü, rü yema nixi ga nuxcumaxüchi maxchiréxü natürü ñuxma rü marü yuxü rü ngëma äxmaxü i taxuguma iyacuáxüwa ngëxmaxü. Natürü paxa tá ngëma íxüxüxü, rü ñuxüchi ngëma nachica i

gux̃gutáma nagu napoxcux̃wa tá ūx̃. Rü ngēma
 ngoxoma ã tá nabaixāchiāēgü i ngēma duăx̃ügü i
 ñoma i naānewa maxēx̃ i tama nawá ngoxégagüx̃ i
 ngēma Tupanaärü popera i noxritama naāne
 ixügügu Tupana nagu yawügüx̃ i ngēma duăx̃ügü i
 nüx̃ nangēxmaxü i maxü i taguma gúx̃. Rü
 nümagü i ngēma duăx̃ügü rü aixcüma tá namaã
 nabaixāchiāēgü i ngēxguma nüx̃ nadaugügu i
 ngēma ngoxo ga nuxcümaxüchi maxchiréx̃ rü
 yux̃ natürü wena táxarü íngux̃. ⁹ Rü ñaã nix̃
 i wüxi i ore naxcèx i ngēma duăx̃ügü i nüx̃
 natauxchaxü na nüx̃ nacuègxüx̃. Rü ngēma
 7 i naëru i ngēma ngoxo, rü yima nix̃ ya 7 ya
 mèxpünechiga. Rü yima 7 ya mèxpüneetüwa nix̃ i
 natoxü i ngēma nge. Rü ngēxgumarü i ngēma
 naërugü, rü 7 i nachiüñegüarü ãëxgacügüchiga
 nix̃. ¹⁰ Rü wüximëëxpüx i ngēma ãëxgacügü rü
 marü togü nüx̃ narüyexeragü, rü ñuxma rü marü
 tama ãëxgacügü nixigü. Rü ngēma norü 6 i ngēma
 ãëxgacügü, rü nüma rü ñuxma rü ãëxgacü nix̃.
 Rü ngēma norü 7 tá nix̃ i yixcüra íngux̃. Natürü
 ngēxguma ínanguxgu i ngēma norü 7 i nawá iy-
 acuáx̃ i ngēma ãëxgacügü, rü paxaâchimare tá
 nix̃ i ãëxgacü yílx̃. ¹¹ Rü ngēma ngoxo ga
 nuxcümaxüchi maxchiréx̃ rü ñuxma rü marü
 yux̃, rü ngēma nix̃ i norü 8 i ngēma ãëxgacügü.
 Rü nüma rü ngēma 7 tanüx̃ nix̃. Natürü i nüma rü
 ngēma nachica i gux̃gutáma nagu napoxcux̃wa
 nax̃. ¹² Rü ngēma 10 i naxchatacuxre i nüx̃
 cedulax̃, rü 10 i nachiüñegüarü ãëxgacügüchiga
 nix̃. Natürü i nümagü rü tauta inanaxügue na
 duăx̃ügumaã inacuègxüx̃. Natürü yixcüra tá

nanayauxgü i pora na wüxitátama i ora ngëma ngoxomaä wüxigu ãëxgacügü yixígüxüçèx. ¹³ Rü ngëma 10 i ãëxgacügü rü wüxigu nagu narüxñüe na ngëma ngoxona naxágüäxüçèx i norü pora, na ngëma ngoxo namaä icuáxüçèx. ¹⁴ Rü ñuxüchi i ngëma ãëxgacügü rü ngëma ngoxo rü tá nügü nadai namaä ya yima Tupana Nane ga pecaduarü utanüçèx yucü. Natürü ya yima Tupana Nane rü tá nüxü narüyexera, erü nüma rü guxü i corigüarü Cori nixi, rü guxü i nachiüñegüarü ãëxgacügüarü Äëxgacü nixi. Rü yíxema namüçögü ixígüxe, rü yíxemagü tixígü ya Tupana tüxü dexe rü tümacèx naçaxe. Rü tümagü rü aixcüma naga taxñüe”, ñanagürü choxü. ¹⁵ Rü yema orearü ngeruü rü ñanagürü ta choxü:

“Ngëma taxü i dexá i nüxü cudauxü i naetüwa natoxü i ngëma nge i ngëäëxüçhicü, rü nagúxüraüxü i duüxügüchiga nixi, rü guxüma i duüxügü i to i nagawa idexagüxüchiga nixi, rü guxüma i nachiüñecüäxügü i duüxügüchiga nixi. ¹⁶ Rü ngëma 10 i naxchatacürex i nüxü cudauxü i nüxü ngëxmaxü i ngëma ngoxo, rü tá ngëma nge i ngëäëxüçhicüchi naxaie. Rü tá ngëma ngena nanapuxü i guxüma i tacü i ngíxü ngëxmaxü, rü ngëmaäcü ngexchiruäcüma tá ngëxma irüxäqüx. Rü tá ngíxü nangöögü, rü üxüwa tá ngíxü nigugü. ¹⁷ Yerü ga Tupana rü yema 10 ga ãëxgacügüxü nagu narüxñüeñüe na naxügüäxüçèx i ngëma nanaxwèxexü i nüma ya Tupana. Rü ngëmacèx i ngëma ãëxgacügü, rü tá wüxigu nagu narüxñüe na ngëma ngoxoxü naporaxeëgüxü na norü ãëxgacü yüixüçèx ñuxmatáta Tupana yanguxeë i ngëma

nüxű yaxuxű. ¹⁸ Rü ngëma nge i ngixű cudèuxcü, rü yima nixi ya yima īane ya taxüne ya guxüma i nachiūñegüarü aĕxgacügümaā icuáxüne”, ñanagürü.

18

Nagu nayarüchixe ga īane ga Babiróniā

¹ Rü yemawena nüxű chadau ga wüxi ga to ga orearü ngeruű ga daxüguxű ga naănewa írüxixű ga taxü ga aĕxgacü ixixű. Rü yema orearü ngeruňärü yauracüüxümaā nangóone ga ñoma ga naăne. ² Rü tagaăcü ñanagürü:

“Marü nagu nayarüchixe ya yima īane ya Babiróniā ya itaégacüxüne. Rü ñuxma rü ngoxogüchiű nixi rü nagúxüraňxű i naăe i chixexügüchiű nixi. Rü ñuxma rü ngëxma naxăchiű i nagúxüraňxű i ngurucugü rü werigü i chixexü i duňxügü naxchi aiexü. ³ Yerü guxüma ga nachiūñecüăxgü, rü guma īaneärü chixexü nüxna naxüe. Rü norü aĕxgacügü, rü yéma poraăcü chixri namaxē. Rü guxüma ga ñoma ga nachiūñecüăxgü ga taxetanüxügü, rü nügü namuňärü díeruăxēegü namaā ga yema īaneärü yemaxügü ga tama Tupanapéxewa mexü”, ñanagürü. ⁴ Rü ñuxuchi nüxű chaxinü ga to ga naga ga daxüguxű ga naănewa inaxüxű ga ñaxü:

“jDÜcèx i guxâma i pema ya chorü duňxügü ixigüxe, rü ípechoxű nawa ya yima īane na tama ngëma īanecüăxrüü pipecaduăxgüxücèx rü tama nagu peyixücèx i ngëma poxcu i tá yima īanewa nguxü! ⁵ Erü ngëma īanecüăxärü pecadugü, rü nügütüwa narünucue, rü dûxwa

marü daxūguxű i naānewa nangu. Rü ñuxma ya Tupana rü nüxna nacuèxächi i ngēma chixexű i naxügüt, rü ngēmacèx tá yima īānexű napoxcu.

⁶ Rü ngēma poraäcü chixexű na naxügütürüň, rü ngēxgumarüň tá ta nixi na chixexümää nüxű penaxütanüxű i pemax. ¡Rü ñuxma na ngēma īānecüäx togümaä chixexű naxügüt, rü taxreëxpüxcüna tá penachixexëe i pemax! ¡Rü ngēma chixexű ga yema īānecüäx togücèx mexëegüt, rü pema rü taxreëxpüxcüna tá ngēmaäcü naxcèx penamexëe!

⁷ ¡Rü ngēma na nügü yacuèxüögüt rü mexëchixüwa na namaxëxű, rü ngēxgumarüň tá ta nixi na ngúxű nüxű pingexëegüt rü ngechaü nüxű pingexëegüt! Erü ñuxma i ngēma īānecüäx rü nügüääwa ñanagürügü: ‘Yixema rü ñoma wüxi i äëxgacürüň mexëchixüwa tangëxmagü. Rü tagutáma wüxi i yutexürüň tangechaügü’, ñanagürügü nügüääwa i ngēma īānecüäx.

⁸ Rü ngēmacèx tá nixi i wüxitátama i ngunexügu ínanguxű i ngēma īāneärü poxcuruň. Rü ngēma īānecüäx rü ngúanemaä tá nayue, rü poraäcü tá nangechaügü, rü poraäcü taiya tá nüxű nangux, rü norü īāne rü üxümaä tá nigü. Erü naporaxüchi ya yima Tupana ya guxüärü Cori ixicü i ngēma īānexű poxcucü”, ñanagürü ga yema naga.

⁹ Rü ngēma nachiüänegüärü äëxgacügü ga yema īānewa poraäcü chixri maxëxű rü mexëchixüwa yexmagüt, rü tá poraäcü norü ngechaümaä yima īānecèx naxauxe i ngēxguma nüxű nadaugügu i ngēma üxüema i namaä yaxaxű.

¹⁰ Natürü ngēma äëxgacügü rü ngēma poxcuxű na

namuňexüchèxwa rü tá yaxüwa nüxü narüdaunü,
rü ñanagürügü tá:

“Cungechaütmüü, Pa Itaégacüxüne ya ïane
ya Babirónia ya Guxü i Nachiüänegümaä
Porachirénex. Erü wüxitama i oragu cuxcèx ìnangu
i curü poxcu”, ñanagürügü tá. ¹¹ Rü guxüma i
ñoma i nañecüäx i taxetanüxü, rü tá poraäcü
norü ngechaümaä naxcèx naxauxe ya yima
ïäne. Erü marü taxúetáma naxcèx nüxü tataxe
i norü ngëmaxügü i ngëma nangegxü. ¹² Rü marü
taxúetáma naxcèx nüxü tataxe i norü uiru, rü norü
dïerumü, rü norü nutagü i mexëchixü, rü naxpügü
i mexëchixü i dauxracharaxü rü idauxcharaü i
ngëma nangegxü. Rü ngëxgumarüü ta taxúetáma
naxcèx nüxü tataxe i nagúxüraüxü i norü
naixchipanügü i yixixü, rü norü ngëmaxügü i
marfílnaxcèx rü mürapewa i mexëchixü naxcèx
rü cobrenaxcèx rü fierunaxcèx rü nutanaxcèx
i ngëma nangegxü. ¹³ Rü taxúetáma naxcèx
nüxü tataxe i norü canela rü togü i norü
üexüwemüxügü i yixixü, rü pumaratëxe i guruü
ixixü, rü togü i pumaragü i yixixü, rü binugü rü
chixügü, rü arina i mexëchixü, rü trigü i ngëma
nangegxü. Rü ngëxgumarüü ta ngëma nanagagü
i wocagü, rü carnerugü, rü cowarugü, rü autugü i
cowaru itúchigüxü, rü duüxügü i puracüruügü. Rü
ngëmaäcü woo duüxügü rü ngëma tüxü nagagü na
tümamaä nataxegüxü cèx. ¹⁴ Rü ngëma taxetanüxü,
rü ñanagürügü tá nüxü ya yima ïäne:

“Cuwa rü marü nataxuma i ngëma orix
i curü duüxügüärü me ixixü. Rü marü
nataxuma i guxüma i ngëma meruügü ga
noxri cuxü yexmaxü, rü tagutáma wenaxärü

cuxü nangēxma”, ñanagürügü tá. ¹⁵ Rü ngēma taxetanüxü i guxüma i ngēma orixgumaä rü ngēma meruügumaä taxegüxü rü guma īānegu nügü muārü dīēruāxēēxüchigüxü, rü yaxüwa tátama nüxü narüdaunü ya yima īāne, erü nüxü namuüe i ngēma poxcu i yima īānexü üpetüxü. Rü tá poraācü norü ngechaümaä naxauxe. ¹⁶ Rü ñanagürügü tá:

“Nangechaütmüü ya yima īāne ya itaégacüxüne. Erü noxri rü ñoma wüxi i nge i mexēchixü i naxchiru i dauxracharaxü rü dauxcharaxümaä āxchirucü i uirumaä rü nutagü ya mexēchicümaä ngēxāēxcürüü nixi. ¹⁷ Natürü ngürüächi nagux i guxüma i ngēma īāneärü meruügü”, ñanagürügü tá. Rü guxüne ya wapurugüarü āēxgacügü, rü guxüma i norü duüxügü ya yima wapuruwa puracüexü, rü guxüma i duüxügü ya yima wapurugu ixü, rü guxüma i taxetanüxügü i wapurugu yarüxüüxü, rü yaxüwa tátama nayachaxgütanüächi, rü ngēma tá nüxü narüdaunü. ¹⁸ Rü ngēxguma nüxü nadaugügu i norü caxixü na yaxaxü ya yima īāne, rü tagaācü tá ñanagürügü:

“Nataxuma ya nái ya īāne ya daa īāne ya itaxégacüxünerüü ixixüne”, ñanagürügü. ¹⁹ Rü norü ngechaümaä nügütügu tá waixümü nagünagügü, rü tá poraācü naxauxe, rü tagaācü ñanagürügü tá:

“Nangechaütmüü ya yima īāne ya itaxégacüxüne. Rü noxri rü norü yemaxügumaä nügü nimuārü dīēruāxēēgü ga guxüne ga wapurugüarü yoragü. Natürü i ñuxma rü ngürüächi wüxi i oragutama rü inayarüxo i guxüma i ngēma. ²⁰ Natürü ñuxma na napoxcuxü

ya yima īāne, rü name nixī i petaāēgū i pema i daxūguxū i naānewa ngēxmagüe, rü pema i Tupana pexū imugüe, rü pema i Tupanaārū orexū ixugüe, rü guxāma i pema i Tupanaārū duūxūgū ixīgüe. Erū ñuxma na napoxcuxū ya yima īāne, rü ngēmaācū Tupana pexū naxütanū naxcèx ga yema chixexū ga pemaā naxügüxū ga guma īānecūāx”, ñanagürügū. ²¹ Rü ñuxuchi wüxi ga Tupanaārū orearü ngeruū ga daxūcūāx rü nanangenagü ga wüxi ga nuta ga taxüchicü ga ñoma ṭacüarü caruūrū i xīcü. Rü yema orearü ngeruū rü taxtü ga taxügu nanaña ga guma nuta ga taxüchicü, rü ñanagürü:

“Ngēxgumarüū tá quixī na icuyarüxoū, Pa īāne ya Itaxégacüxüne ya Babiróniāx, rü tagutáma texé wena cuixū nadau. ²² Rü tagutáma wena curü ītamügüwa texé nüxū taxīnū i paxetaruūgū i arpagü rü quenagü rü cornetagü. Rü ngēxgumarüū ta cuwa nataxütáma i puracütanüxügū i ṭacüwa puracüexū, rü tagutáma texé nüxū taxīnū na cuwa īnapuracüexū i chawüarü caruūgū. ²³ Rü marü tagutáma texé nüxū tadau i cuwa i omü. Rü marü tagutáma texé nüxū taxīnū i ngīguchigaarü petagüarü cuxcuane. Rü ngēmaācū tá cumaā nangupetü woo ga noxri rü yema taxetanüxū ga cuwa taxegüxū rü guxūma ga togü ga taxetanüxüärü yexera nixīgü. Rü ngēmacèx tá poraācū cupoxcu nagagu ga yema chixexū ga namaā cunawomüxeēxū ga guxūma ga togü ga nachiūānecūāx ga duūxūgū”, ñanagürü. ²⁴ Yerü guma īānecūāx ga duūxūgū nixī ga nadēixū rü inabaxēēguxū ga nagü ga Tupanaārū orearü

uruügü rü yema duüxügü ga Tupanaärü ixígüxü
rü guxüma ga duüxügü ga ñoma ga nañegu
Tupanaarü oregagu nadéixü.

19

¹ Rü yemawena nüxü chaxinü ga muxüma
ga duüxügüga ga daxüguxü ga nañewa tagaäcü
ñagüxü:

“¡Ngíxä Tupanaxü ticuèxüügü! Erü nüma nixí
i tükü namaxëxëexü. Rü nüma ya törü Tupana
nixí i guxüärü yexera namexëchixü rü napo-
raxüchixü. ² Rü nüma rü aixcüma meäma nanan-
gugü i guxüma i duüxügürü maxü, rü aixcüma tá
nanapoxcue i ngëma chixexü ügxü. Rü ngëmacèx
marü nanapoxcu ya yima ïäne ya itaxégacüxüne
ya chixene ya norü chixexümaä nachixexëene i
guxüma i ñoma i nañecüäx i duüxügü. Rü ñuxma
i nüma ya Tupana rü norü duüxügü ga guma
ïäneçüäx dëixüxü naxütanü”, ñanagürügü. ³ Rü
ñuxuchi wenaxärü ñanagürügü:

“¡Ngíxä Tupanaxü ticuèxüügü! Erü ngema norü
caxixü na yaxaxü ya yima ïäne, rü tagutáma
ngëma nayarüxo”, ñanagürügü. ⁴ Rü yema 24
ga äëxgacügü rü yema ägümüçü ga daxüçüäx ga
maxëxü rü yexma nanangücuchitanü, rü Tupana
ya norü tochicaxüwa rütocüxü nicuèxüügü. Rü
ñanagürügü:

“Rü ngëmaäcü yi. ¡Rü ngíxä nüxü ticuèxüügü ya
törü Cori!” ñanagürügü. ⁵ Rü ñuxuchi yema tochi-
caxüxütawa inanaxü ga wüxi ga naga ga ñaxü:

“Name nixí i törü Tupanaxü picuèxüügü i
guxäma i pemax Pa Buxügü rü Pa Yaxügü i norü

duǔxügü na pixígüxü rü nüxü na pemuňexü”, ñaxü.

Tupana Nane ga pecaduarü utanúcèx yucüarü ngígüarü petachiga

⁶ Rü ñuxuchi nüxü chaxinü ga tacü ga ñoma muxuchixü ga duǔxügü idexagüxürü ixixü ga ñoma taxü i dexá i chuxchuxürü ixixü ga ñoma poraäcü yaduruanexürü ixixü ga ñaxü:

“¡Ngíxã Tupanaxü ticuèxügü! Erü nüma ya törü Cori ya Tupana ya guxüärü yexera poracü, rü marü ningucuchi na guxumaä inacuáxü. ⁷ Rü ngíxã tataäegü rü guxü i törü taäemaä nüxü ticuèxügü! Erü marü nawa nangu na iyangixü ya yima Tupana Nane ga pecaduarü utanúcèx yucü. Rü ngëma norü duǔxügü i ñoma namèxrü ixígüxü rü marü nügü ínimexëegü. ⁸ Rü yima Tupana Nane rü ngëma nüxü yaxögüxüxü namu na mexéchixü rü cómüxü rü iyaauracüüxü i naxchirumaä na yaxäxchiruxü. Rü ngëma naxchiru i mexéchixü rü ngëma nixi i ngëma duǔxügüarü maxü i mexüchiga”, ñanagürügü. ⁹ Rü ñuxuchi ga Tupanaärü orearü ngeruü, rü ñanagürü choxü:

“Chanaxwèxe i cunaxümatü i ñaä ore i cumaä tá nüxü chixuxü: ‘Tataäegü ya yíxema tükna naxuxe i norü ngígüarü petawa ya yima Tupana Nane ga pecaduarü utanúcèx yucü’”, ñanagürü. Rü ñuxuchi ñanagürü ta:

“Ngëma ore i cumaä nüxü chixuxü, rü Tupanaärü orexüchitama nixi”, ñanagürü. ¹⁰ Rü choma rü yema orearü ngeruü pëxegu chacaxäpüxü na nüxü chicuèxüxüçèx. Natürü ga nüma rü ñanagürü choxü:

“¡Tāxū i ngēma cuväxū! Erü choma rü ta Tupanaärü duväxū chixī, ngēxgumarüü i cuma rü cueneegü i Ngechuchuarü ore i aixcüma ixixü ixögüechaxürüü ta chixī. Rü name nixī i Tupanaxü quicuèxüü”, ñanagürü. Erü ngēma ore i Ngechuchuchiga ixixü, rü yematama ore nixī ga Tupanaärü orearü uruügü nüxü ixugüexü ga yexguma Tupanaäe i Üünexü nawa ideaxgu.

Guma Tupana Nane ga cowaru ga cómrixüetügu tonagücüchiga

¹¹ Rü ñuxüchi nüxü chadau ga daxüguxü ga naäne na yawänxnaxü. Rü yéma nangox ga wüxi ga cowaru ga cómrixü. Rü guma naëtuwa rütocü rü Ixaixcümacü rü Aixcüma Yanguxëecü nixī i naëga. Rü nüma rü aixcüma guxüma i duväxügürü maxüxü nacuèx, rü aixcüma tá guxüma i ngēma chixexü ügüxümaä nügü nadai rü tá nanapoxcue.

¹² Rü naxëtügü, rü ñoma üxüemarüü niyauracüü. Rü naëruwa rü namu ga norü ngëxcuerüügü. Rü nacatügu naxümatü ga wüxi ga naëga ga nüxücatama nüxü nacuáxü. ¹³ Rü wüxi ga naxchiru ga ducharaxügu nicüx. Rü naëga rü Tupanaärü Ore nixī. ¹⁴ Rü nawe narüxü ga guxüma ga norü churaragü ga daxücüäx. Rü nümagü rü naxchiru ga imexëchixü rü cómrixümaä nixäxchiru. Rü cowarugü ga icómrixüetügu naxü. ¹⁵ Rü naäxwa nayexma ga wüxi ga tara ga têxechixü na yemamaä napíexëeäxüçèx i guxüma i ngēma duväxügü i tama nüxü yaxögxü. Rü tá nüma nanaxwëxexüäcüma ngēma duväxügümaä inacuèx. Rü nüma rü tá poraäcü ngēma duväxügü i tama yaxögxüxü napoxcu namaä i ngēma poxcu ya

Tupana ya Guxűxű Rüporamaēcü norü numaā mexeēxű. Rü ñoma ubagü i norü mañxruňwa imēixtüňxűrű tá nixí na napoxcueäxű. ¹⁶ Rü naxchirugu rü naperemagu naxümatü ga wüxi ga naega ga ñaxű:

“Guxűma i nachiňänegüarü aëxgacügürü Aëxgacü, rü guxűma i corigüarü Cori ixicü”, ñaxű. ¹⁷⁻¹⁸ Rü ñuxűchi nüxű chadau ga wüxi ga Tupanaärü orearü ngeruň ga daxüçüňx ga üèxcügu chixű. Rü nüma rü tagaäcü ñanagürü nüxű ga guxűma ga ngurucugü ga yexma ixexexütanüxű:

“¡Nuā pexī rü pengutaquěxegü naxcèx i õna i taxű i Tupana pexcèx mexeēxű na penangőxűcèx i nachiňänegüarü aëxgacügümachi, rü churaragüarü aëxgacügümachi, rü yatügü i poraxüchixűmachi, rü cowarugümachi, rü ngëma cowaruétügu īxű i duňxügümachi, rü ngëma duňxügü i coriňxügümachi rü ngëma ngearü coriňxügümachi rü ngëma buxügümachi rü ngëma yaxügümachi!” ñanagürü. ¹⁹ Rü ñuxűchi nüxű chadau ga yema nüxiraňxű ga ngoxo rü guxűma ga nachiňänegüarü aëxgacügü ga norü churaragümaā yéma ngutaquěxegüxű na nügü nadějxűcèx namaā ya yima cowaruétügu īxüčü rü norü churaragü. ²⁰ Rü yema nüxiraňxű ga ngoxo rü niyaxu. Rü wüxigu namaā niyaxu ga yema to ga ngoxo ga orearü uruňneta ixixű ga yema nüxiraňxű ga ngoxopěxewa naxüxű ga cuèxruňgü ga duňxügü tama nüxű cuáxű na naxügüňxű. Rü yema cuèxruňgümäa nixí ga nawomüxěěäxű ga yema duňxügü ga nüxű icuèxüňguxű ga naxchicünèxä ga yema nüxiraňxű

ga ngoxo rü nügü ixāgüxü na yema ngoxoégamaä na yaxüégagüxü. Rü yema nüxraüxü ga ngoxo rü yema to ga ngoxo ga orearü uruüneta ixixü, rü wüxigu maxëxüma nawa nawoü ya yima naxtaa ya üxümaä iyaurachiüne ya azufremaä ixaxüne. ²¹ Rü yema tara ga tëxechixü ga guma cowaruétüwa rütocüèxwa yexmaxümaä nanadai ga yema ngoxogüärü ngüxéëruügü ga ãëxgacügü rü norü churaragü. Rü guxüma ga ngurucugü, rü yemamachimaä nangäxcharaügü.

20

Chataná rü 1,000 ga taunecü ninèix

¹ Rü yemawena nüxü chadau ga wüxi ga Tupanaärrü orearü ngeruü ga daxüguxü ga naännewa írüxixü. Rü naxmëxwa nayexma ga yema ãxmaxü i taxuguma iyacuáxüärü chawi rü ñuxüchi wüxi ga cadena. ² Rü yema Tupanaärrü orearü ngeruü rü yema coyaxü niyaxu. Rü yematama coya nixü ga yema nuxcümaüxü ga ãxtape ga ngoxo ga Chataná ixixü. Rü yema orearü ngeruü rü 1,000 ga taunecügúcex nayanèix. ³ Rü yema orearü ngeruü rü yema ãxmaxü i taxuguma iyacuáxügu nayatèxcuchi. Rü ñuxüchi yexma meäma nanawäxtaü na nüma ga Chataná rü marü taguma wenaxärrü duüxügüxü nawomüxéëxücèx ñuxmatáta 1,000 ya taunecü ngëxma yangeä. Rü ngëxguma marü yanguxéëägu ya yima 1,000 ya taunecü, rü tá paxaxächi nayangëx. ⁴ Rü ñuxüchi nüxü chadau ga ñuxre ga tochicaxügü. Rü yema tochicaxüwa tarütogü ga guxema Tupanaxütawa nayauxgüxe ga pora na duüxügüxü ticagüxücèx.

Rü yexgumarüü ta nüxü chadau ga naäegü ga yema duňxügü ga Ngechuchuarü orexü na yaxugüxüçex nadaňnaägüxü. Rü yema nixí ga duňxügü ga meäma nüxü ixugüxü ga Tupanaärü ore rü tama yema ngooxoxü icuëxüÜgüxü rü bai ga yema ngoxochicünèxäxü icuëxüÜgüxü, rü tama nügü ixägüxü na nacatüwa rü ēxna naxmëxwa yema ngoxoégamaä yaxäegaxü. Rü nüxü chadau ga wena na namaxëxü, rü 1,000 ga taunecü Cristumaä wüxigu ãëxgacü nixígü. ⁵ Rü yemagü nixí ga nüxírama írüdagüxü. Natürü ga yema togü ga yuexü rü tääútáma namaxë ñuxmatáta yima 1,000 ya taunecüguwena. ⁶ Rü tataäegü ya yíxema tükira írüdagüxe erü Tupanaärü duňxügü tixígü. Rü ngëma Tupanaärü poxcu rü marü tääútáma tümacex nixí. Rü tá Tupanaärü rü Cristuarü ngüxéerüÜgü tixígü. Rü 1,000 ya taunecü tá Cristumaä ãëxgacügü tixígü.

ngoxo i Chataná rü marü nagu nayarüchixe

⁷ Rü ngëgxuma marü nangupetügu ya yima 1,000 ya taunecü, rü Chataná rü tá ningëx i ngëma ínapoxcuxüwa. ⁸ Rü nüma i Chataná rü tá ñaxüxü na yawomüxëeäxüçex i guxüma i ñoma i naänecüäx i duňxügü rü Goga rü Magoga na ngëmagüxü nangutaquëxexëeäxüçex na Tupanaärü duňxügümaä nügü nadëixüçex. Rü ngëma Chatanáärü churaragü, rü ñoma taxtü i taxüärü naxnecüchicutëxerüü tá namuxüchi. ⁹ Rü ngëmaäcü i Chatanáärü churaragü rü tá ñoma i naäneärü tagu ninguuchi. Rü tá Tupanaärü duňxügüxü rü yima ïäne ya Tupana nüxü ngechaxüne ya Yerucharéüxü ínachoeguächi.

Natürü Tupana rü daxüwa tá nanayixëẽ ya üxü, rü yimamaã tá nixae i guxüma i ngëma namaã rüxuwanügütü. ¹⁰ Rü ngëma ngoxo i ngëma duüxügütü womüxeexü, rü nawa tá natáe ya yima naxtaa ya üxümaã iyaurachiüne ya azufremaã ixaxüne. Rü yima nixi ya naxtaa ga marü nawa nawoñne ga yema nüxiraüxü ga ngoxo rü yema to ga ngoxo ga orearü uruñeta ixixü. Rü yima naxtaawa tá nixi i guxügutáma ngunecü rü chütacü ngúxü yangegütü.

*Ngëma taxü i tochicaxü i cómrixüwa
rütocüpëxewa nangugü i duüxügü*

¹¹ Rü ñuxuchi nüxü chadau ga wüxi ga taxü ga tochicaxü ga cómrixü, rü nüxü chadau ga guma nawa rütocü. Rü gumachaxwa nibuxmü ga ñoma ga nañne rü guxüma ga daxüwa nüxü idauxü, rü inayarütaixe. ¹² Rü nüxü chadau ga yema yuexü ga yaexü rü buexü ga Tupanapëxegu chigütü. Rü ningena ga poperagü. Rü yexgumarüü ta ningena ga yema Tupanaärü popera i nagu yawügütü i ngëma duüxügü i nüxü nangëxmaxü i maxü i taguma gúxü. Rü yema yuexü rü yexgumarüü ga ñuxäcü na namaxëxü ga wüxicigü rü yexgumarüü ga ñuxäcü na yema poperawa inaxümatüxürrüüäcüma Tupana namaã nüxü nixu na ngextá tá naxixü. ¹³ Rü yema yuexü ga taxtü ga taxüwa yexmagütü rü wenaxärü ínarüdagü. Rü yema yuexü ga tauquewa yexmagütü rü wenaxärü ínarüdagü. Rü yemaäcü ínarüdagü ga guxüma ga duüxügü ga yuexü. Rü guxüma ga yema yuexü rü Tupana nüxna nicachigü rü yexgumarüü ga ñuxäcü na

namaxēxű ga wüxicigü rü namaă nüxű nixu na ngextá tá naxixű. ¹⁴ Rü yemawena rü guma naxtaa ga üxümaă iyaurachiünawa nawoă ga yu guxüma ga norü poramaă. Rü guma naxtaa ga üxümaă iyaurachiüne, rü ngëma nixi i poxcu i taguma iyacuáxű i tümacex ixixű ya yíxema tama Tupanaärü duňxügü ixígüxe. ¹⁵ Rü guma naxtaa ga üxümaă iyaurachiünawa tawoă ga guxema ingeégaxe nawa i ngëma Tupanaärü popera i nagu tiwügxű ya yíxema tüxű nangëxmaxë i maxű i taguma gúxű.

21

Ngexwacaxüxű i ñoma i naăne rü guxüma i daxüwa ngëxmaxű

¹ Rü yemawena nüxű chadau na nayexwacaxüxű ga ñoma ga naăne rü guxüma ga tacü ga daxüwa yexmagüxű. Yerü yema nüxira yexmagüxű rü marü nangupetü, rü yema taxű ga taxtü rü marü nataxuma. ² Rü nüxű chadau ga guma īane ga mexüne ga Yeruchareü ga yexwacaxüne ga daxüguxű ga naănewa Tupanaxütawa írüxiňne ga guxüwama mexëchine ñoma wüxi i pacü i ngëxguma iyangïxgu rü ngïtecex ngïgü mexëëxcürüü ixixüne. ³ Rü nüxű chaxinü ga wüxi ga naga ga yema tochicaxüwa inaxüxű ga tagaăcü ñaxű:

“Tupana rü duňxügütanüwa nangexma i ñuxmax. Rü natanüwa tá namaxêcha. Rü nümagü rü norü duňxügü tá nixigü. Rü nüma ya Tupana rü natanüwa tá nangëxmaëcha, na guxüguma norü Tupana yiňxüçex. ⁴ Rü nüma tá ínanapi i naxgüüëtü i guxüma i ngëma duňxügü. Rü marü tăütáma texé

tayu, rü texé tümaärü ngechaňmaä taxaxu, rü texé ngúxü tingegü. Erü guxüma i ngëma ngúxü rü marü inayarüxo”, ñanagürü. ⁵ Rü guma yema tochicaxüwa rütocü rü ñanagürü:

“Düçèx, choma rü chanangexwacaxüxëe i guxüma i tacü i ngëxmaxü”, ñanagürü. Rü ñuxüchi ñanagürü ta:

“¡Naxümatü i ñaã ore! Erü ñaã ore rü aixcüma nixí, rü ñaã nixí i ore i mexü na yaxöoxü”, ñanagürü. ⁶ Rü yemawena rü ñanagürü choxü:

“Ñuxma rü marü ningu i guxüma. Rü chowa nixí ga inaxügxü ga guxüma, rü nataxuma i tacü i chorü yexera ngëxmaëchaxü. Rü yíxema itawaxe, rü choma rü tá nangetanüäcüma tükü chaxaxëëmare nawa i ngëma dexá i maxëëruü. ⁷ Rü yíxema nüxü rüporamaëgxüe i chixexü, rü tá tanayauxgü i guxüma i ngëma mexügxü i nüxü chixuxü. Rü choma rü tá tümaärü Tupana chixí, rü tüma i chauxacügxü. ⁸ Natürü ngëma muňëxü i nüxü rüxoexü na chowe naxixü, rü nawa tá nawoü ya yima naxtaa ya üxümaä iyaurachiüne ya azufremaä ixaxüne. Rü ngëxgumarüü ta i ngëma tama yaxögxü, rü ngëma chixexü ügxü, rü ngëma máëtagüxü, rü ngëma naïingemaä ipexü, rü ngëma iyuüxü rü ngöwxewegüxü, rü ngëma tupananetachicünexäxü icuexüügxü, rü ngëma idoratèëgxü, rü nawa tá nawoü ya yima naxtaa ya üxümaä iyaurachiüne ya azufremaä ixaxüne. Rü ngëma nixí i poxcu i taguma iyacuáxü i nüxü ínanguxëëxü i ngëma tama yaxögxüäcüma yuexü”, ñanagürü.

Yexwacaxüne ga Yeruchareüchiga

9 Rü yema 7 ga orearü ngeruňgü ga nüxü yexmagüxü ga 7 ga copagü ga yema 7 ga poxcuruňmaä ixääcuxü, rü yematanüwa rü wüxi ga orearü ngeruň rü chauxcèx nixü, rü ñanagürü choxü:

“¡Nuā naxü! Rü tá cuxü nüxü chadauxëe i ngëma yaxõguxü i ñoma namèxrüü tá ixíguxü ya yima Tupana Nane ga pecaduarü utanüçèx yucü”, ñanagürü. **10** Rü yexguma yemaäcü Tupanaäe i Üünexü choxü ngoxetüxëegu, rü yema orearü ngeruň rü wüxi ga mèxpüne ga taxünewa choxü naga. Rü choxü nüxü nadauxëe ga guma ïâne ya üünene ga Yerucharéü ga daxüguxü ga naänewa Tupanaxütawa írüxixüne. **11** Rü guma ïâne rü Tupanaärü yauracüüxümaä nangóone. Rü yema norü yauracüüxü ga guma ïâne rü ñoma wüxi ya nuta ya mexëchicürüü nixü. Rü ñoma nuta ya yasperüü nixü na yachipetüxü. **12** Rü guma ïâne rü guxüwama ínapoxegu. Rü nataxuchi rü namáchanexuchi ga yema norü poxeguxü. Rü yema norü poxeguxü rü nüxü nayexma ga 12 ga norü ïäx. Rü wüxichigü ga yema ïäxwa nayexma ga wüxi ga Tupanaärü orearü ngeruň. Rü wüxichigü ga yema ïäxwa nangoxéga ga wüxichigü ga yema 12 ga Acobu nane ga Yudíugü nawa ne íxü. **13** Rü tomaëxpüx ga norü ïäx rü napëxewaama nayexma, rü yema to ga tomaëxpüx rü norü toxwecüwawa nayexma, rü yema to ga tomaëxpüx rü naweama nayexma. **14** Rü guma ïâneärü poxeguxü, rü 12 ga nuta ga taxüchicüétüwa inaxügü. Rü wüxichigü ga guma nutagüwa nangoxéga ga wüxichigü

ga norü ngúexügü ga guma Tupana Nane ga pecaduarü utanüçèx yucü. ¹⁵ Rü yema orearü ngeruü ga chomaä idexaxü, rü nüxü nayexma ga wüxi ga norü nguguxü ga uirumenèxanaxcèx na yemamaä nangugüäxüçèx ga guma ïäne, rü norü ïäxgü, rü norü poxeguxügü. ¹⁶ Rü guma ïäne rü nawüxicumare ga guxüçuwawa. Rü norü mèx rü nawüxicumare namaä ga norü tatachinü. Rü yema orearü ngeruü rü yema uirumenèxamaä nanangugü ga guma ïäne. Rü 2,200 kilómetru nixi ga norü mèx. Rü yexgumarüü ta 2,200 kilómetru nixi ga norü tatachinü. Rü 2,200 kilómetru ta nixi ga norü máchane. ¹⁷ Rü yemawena rü inanangu ga yema norü poxeguxü ga guma ïäne. Rü 65 metru nixi ga norü máchane. Rü yemaäcü duüxügürü nguguxümaä nanangugü. ¹⁸ Rü yema norü poxeguxü ga guma ïäne, rü nuta ga mexëchicü ga yaspenaxcèx nixi. Rü nümatama ga guma ïäne rü uirunaxcèx nixi. Rü ñoma woruarüü niyauracüü. ¹⁹ Rü guma nutagü ga itacü ga norü poxeguxüpara ixígücü, rü nagúxüraücü ga nuta ga imexëchicümaä nangëxäe. Rü guma nüxíraücü ga napara rü nuta ga yaspemaä nangëxäe. Rü guma norü taxre ga napara rü nuta ga safirumaä nangëxäe. Rü guma norü tomaëxpüx ga napara rü nuta ga ágatamaä nangëxäe. Rü guma norü ägümüçü ga napara rü nuta ga esmerádamaä nangëxäe. ²⁰ Rü guma norü wüximëëxpüx ga napara rü nuta ga onichemaä nangëxäe. Rü guma norü 6 ga napara rü nuta ga cornalínamaä nangëxäe. Rü guma norü 7 ga napara rü nuta ga crisólituraä nangëxäe. Rü guma norü 8 ga napara rü nuta ga berilumaä nangëxäe. Rü

guma norü 9 ga napara rü nuta ga topásiumaã nangèxäe. Rü guma norü 10 ga napara rü nuta ga crisoprásamaã nangèxäe. Rü guma norü 11 ga napara rü nuta ga yachítumaã nangèxäe. Rü guma norü 12 ga napara rü nuta ga amatístamaã nangèxäe. ²¹ Rü yema 12 ga norü īäx ga guma īāneärü poxeguxü rü perlanaxcèx nixi. Rü wüxicigü ga yema īäx rü wüxitama ga perla nixi. Rü yema norü ítamü ga guma īāneärü ngäxüwa dapetüxü, rü uiruxicanaxcèx nixi. Rü ñoma woruarü niyauracü. ²² Rü guma īānewa rü taxúnema ga ngutaquëxepataxü ga ngextá Tupanaxü nawa yacuëxüügünexü chadau, yerü nümatama ga Tupana ya poracü rü Nane ga pecaduarü utanüçèx yucü rü yéma nayexma na duüxügü nüxü icuëxüügxüçèx. ²³ Rü yima īāne rü taxucèxma üèxcü rü tauemacü nüxü nabaxi, erü Tupanaärü ngóonexütama nixi i nangóonexëëxü. Rü yima Tupana Nane ga pecaduarü utanüçèx yucü nixi ya norü omü ixicü. ²⁴ Rü ngëma Tupanaärü ngóonexü i yima īänexü ngóonexëëxü tá nixi i nangóonexëëxü naxcèx i guxüma i ñoma i nañecüäx i duüxügü. Rü ngëma tá nangugü i guxüma i nachiüñegüarü aëxgacügü i yaxõögüxü rü tá Tupanana nayana i norü mexügü. ²⁵ Rü norü īäxgü rü tagutáma narüwäxtagü erü ngëma rü guxüguma nangunexecha rü taguma nachüta. ²⁶ Rü ngëma tá nanana i guxüma i ñoma i nañeärü mexügü. ²⁷ Natürü tagutáma ngëxma naxücu i tacü i Tupanapëxewa chixexü, rü bai ya texé ya chixexü úxe rü ñexna idoratëxáxe. Rü yíxema Tupana Nane ga pecaduarü utanüçèx yucüarü

poperawa ngoxéágagüxexicatátama tixígü ya ngéxma chocuxé.

22

¹ Rü ñuxuchi ga yema orearü ngeruü rü choxü nüxü nadauxéẽ ga wüxi ga natü ga metacuchiüxü rü ichipetuchiüxü ga dexá ga maxéêruü. Rü yema tochicaxü ga nawa natogüxü ga Tupana rü Nane ga pecaduarü utanucèx yucü, rü nawa nixí ga ne nadaxü ga yema natü. ² Rü guma ñaneärü ngäxüwa dapetüxü ga ítamüarü ngäxügu nida ga yema natü. Rü norü guxücutüwa narüxügü ga naígü ga maxéêruü. Rü yema naígü rü wüxicanatama naxo ga wüxichigü ga tauemacügu rü yemaääcü 12 ēxpüxcüna naxo ga wüxi ga taunecügu. Rü naätügü ga yema naígü, rü guxü i nachiüñanecüäx i duňxügü i yaxögüxüärü taãëxéêruü nixí. ³ Rü ngëma rü nataxütáma i tacü i Tupana chixexü namaä naxuxuchixü. Rü yima ñänewata nangéxma i norü tochicaxü ya Tupana rü Nane ga pecaduarü utanucèx yucü. Rü norü duňxügü rü tá nüxü nicuëxüögü. ⁴ Rü ngëma norü duňxügü rü tá nachiwexüchixü nadaugü, rü tá naegamaä nixäegacatü. ⁵ Rü ngëma rü tagutáma nachüta. Rü ngëma norü duňxügü, rü taxucèxtáma nanaxwèxe i dapharina rü éxna üèxcü na nangónonexüçèx. Erü nümatama ya törü Cori ya Tupana rü tá nüxü nabaxi. Rü nümagü i ngëma duňxügü rü guxügutáma wüxigu Tupanamaä äéxgacügü nixígüecha.

*Marü ningaica na wena núma naxüxü ya
Ngechuchuya Cristu*

6 Rü ñuxūchi ga yema Tupanaärü orearü ngeruü rü ñanagürü choxü:

“Ñaã ore rü aixcüma ixixü nixi, rü ñaã nixi i ore i mexü na yaxõxü. Rü nüma ya törü Cori ya Tupana ga nuxcüma norü orearü uruügumaä nüxü ixucü ga tacü tá na ngupetüxü, rü nümatama nixi i ñuxma inamuãxü i norü orearü ngeruü i daxüçüñäx na norü duüxügüxü nüxü nadauxëexüçex na tacü tá paxa nangupetüxü”, ñanagürü. **7** Rü nüma ya törü Cori ya Ngechuchu rü ñanagürü:

“Paxa tá íchangu. Rü tataäe ya yíxema naga ñüxë i ngëma Tupanaärü ore i ñaã poperagu ümatüxü”, ñanagürü. **8** Rü chomatama i Cuáü rü nüxü chaxinü rü nüxü chadau i guxüma i ngëma nüxü chixuxü. Rü yemaxü chaxinüguwena rü nüxü chadëüxguwena, rü yema orearü ngeruü ga yemaxü choxü dauxëexüpëxegu chacaxäpüxü na nüxü chicuèüxüçex. **9** Natürü ga nüma rü ñanagürü choxü:

“¡Täxü i ngëma cuxüxü! Erü choma rü ta Tupanaärü duüxü chixi, ngëxumarüü i cuma rü cueneëgü i Tupanaärü orexü ixugüxü rü ngëma duüxügü i naga ñüexü i ngëma ore i ñaã poperagu ümatüxü. Rü name nixi i Tupanaxü quicuèxüü”, ñanagürü. **10** Rü ñanagürü ta choxü:

“Tama name na icuyacúxü i ngëma Tupanaärü ore i ñaã poperagu ümatüxü, erü marü ningaica na yanguxü i ngëma ore. **11** Natürü ngëma chixexü ügxü, rü chixexü tá naxüguecha. Rü ngëma Tupanapëxewa chixri maxëxü, rü chixri tá namaxëëcha. Natürü yíxema mexü ügxü, rü name nixi na mexü taxüguechaxü. Rü yíxema

Tupanapēxewa ixüünexē, rü name nixī na Tupanapēxewa tixüüneēchaxū”, ñanagürü. ¹² Rü ñanagürü ga Ngechuchu:

“Dúcèx, paxa tá íchangu namaã i ngēma ãmare i wüxicigüna tá chaxāxū ngēxgumarüü na ñuxācū tanaxüxū i tümax. ¹³ Choma nixī i norü ügü i guxūma, rü chowa nixī i yacuáxū erü nataxuma i ḫacü i choweama üxū. ¹⁴ Rü tataāegü ya guxāma ya yíxema yima pecaduarü utanüçèx yucügüwa tügü iyauxgüchiruxe na Tupanapēxewa timexüçèx na yima īāneärü īāxwa tichocuxüçèx rü nüxū tangōxnetagüxüçèx i ngēma norü o i ngēma naī i maxēēruū. ¹⁵ Natürü tāütáma yima īānewa nichocu i ngēma tama yaxōgüxū, rü ngēma iyuüxū rü ngōxwèxegüxū, rü ngēma naī i ngemaã ipégüxū, rü ngēma máētagüxū, rü ngēma tupananetachicünèxāxū icuèxüügüxū. Rü ngēxgumarüü ta i ngēma idorateèxgüxū i norü me ixixū na togüxū nawomüxēēgüxū, rü tāütáma nawa nichocu ya yima īāne. ¹⁶ Rü choma i Ngechuchu, rü guxāma i pema i yaxōgüxütanüwa chanamu i chorü orearü ngeruū na pemaã nüxū yaxuxüçèx i guxūma i ngēma chorü ore. Rü choma nixī i Dabítaa chiixū. Rü choma nixī ya yima woramacuri ya pèxmama poraācū nangóonexēēcürüü chiixū”, ñanagürü. ¹⁷ Rü Tupanaäe i Üünexū rü guxūma i yaxōgüxū, rü Ngechuchuxū ñanagürügü:

“¡Nuā naxū!” ñanagürügü. Rü yíxema nüxū ñnüxē i ñaā ore, rü:

“¡Nuā naxū!” ñatagügü. Rü yíxema iṭawáxe rü tükü nachixégaxe, rü name nixī i nuā taxū rü tükü nangetanüācūma nawa taxaxe i ngēma dexá

i maxēēruű. ¹⁸ Rü guxāma ya yíxema irüxñüexẽ i ñaã Tupanaärü ore i ñaã poperagu ümatüxű, rü tûmamaã nüxű chixu rü ngêxguma chi texé íyatóxëëgu i ngëma Tupanaärü ore i ñaã poperagu ümatüxű, rü Tupana rü tá tûmacèx nanayexeraxëë i ngëma poxcuruňgù i ñaã poperawa nachiga naxümatüxű. ¹⁹ Rü ngêxguma chi texé nüxű üpetügu i wüxitama i ñaã Tupanaärü ore i ñaã poperagu ümatüxű, rü Tupana rü tâutáma tûxű nüxű nangoxnetaxëë i ngëma norü o i ngëma naĩ i maxēēruű i ñaã poperawa nachiga naxümatüxű. Rü ngêxgumarüű tá ta tâutáma tûxű nimucuchi nawa ya yima ïane ya üünene i ñaã poperawa nachiga naxümatüne. ²⁰ Rü yima nüxű ixucü i ñaã ore, rü ñanagürü:

“Ngëmáacü, paxa tá íchangu”, ñanagürü. Rü ngëmáacü yiï. Rü choma i Cuáű rü ñacharügü:

“¡Nuã naxű Pa Cori ya Ngechuchu!” ñacharügü.
²¹ Rü chanaxwëxe i törü Cori ya Ngechuchu ya Cristu poraäcü pexű narüngüxëë i guxäma i pemax. Rü ngëmáacü yiï.

**Tupanaarü Ore i Törü Cori ya Ngechuchu ya
Cristuchiga**
New Testament in Ticuna (PE:tca:Ticuna)

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ticuna

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ticuna

tca

Peru

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Ticuna

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

lxxviii

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

9d5dc22a-30be-5d26-85a9-76047f4c89e6